فصلنامه پژوهشهای سیاسی جهان اسلام، سال هشتم، شماره اول، بهار ۱۳۹۷، صص ۱۲۳ - ۸۹

DOI: ۱۰.۲۱۸۵۹/priw-۰۸۰۱۰۴

سازمان‌های غیررسمی زنان مالزی و ترویج ارزش‌های فرهنگی ایران

صغری صالحی[۱]
مربی و عضو هیئت علمی پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات (نویسنده مسئول)
حاکم قاسمی[۲]
دانشیار گروه علوم سیاسی دانشگاه بین‌المللی امام خمینی(ره)

تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۰۱/۱۷ **تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۰۳/۲۶**

چکیده

مجاری غیردولتی مردم‌نهاد و شیوه‌های فرهنگی یکی از راه‌های ارتباط با ملت‌ها و دستیابی به اهداف فرهنگی و منافع ملی است. سازمان‌های فرهنگی غیردولتی زنان مالزی یکی از این مجاری غیررسمی است. در مالزی سازمان‌های غیردولتی بسیاری برای حمایت از پیشرفت زنان، بنیان خانواده و به وجود آوردن فرصت‌های شغلی و فرهنگی فعالیت می‌کنند. تأسیس این مراکز، رشد مثبت فرهنگی و غنای توسعه ملی در حوزه فرهنگ مالزی را به‌ویژه در حوزه زنان به دنبال داشته است. بنابراین شناسایی سازمان‌های فرهنگی مالزی به‌لحاظ بافت فرهنگی قوی و محل حضور ادیان و آیین‌های مختلف، زمینه و فرصتی برای همکاری و ترویج ارزش‌های فرهنگی است. هدف این نوشتار، بررسی سازمان‌های غیررسمی زنان مالزی و شناسایی فرصت‌هایی است که برای ترویج ارزش‌های فرهنگی ایران در مالزی وجود دارد. از این‌رو، تلاش می‌کند به این پرسش پاسخ دهد که چگونه می‌توان با استفاده از این فرصت‌ها به ترویج ارزش‌های فرهنگی جمهوری اسلامی پرداخت؟

براساس نظریه سازه‌انگاری، ترویج ارزش‌های فرهنگی مشترک، سبب شکل‌دهی و تقویت هویت مشترک و به تبع آن کنش‌های همسو می‌شود. بنابراین، دسته‌بندی نهادهای غیررسمی زنان مالزی و ترویج ارزش‌های متناسب با محور فعالیت‌های آنها، تمرکز بر ارزش‌ها و باورهای مشترک، و برنامه‌ریزی بر مبنای فعالیت‌های عمده و اصلی این نهادها(مانند دفاع از حقوق زنان، استبدادستیزی، تامین آزادی‌های قانونی، عدالت اجتماعی)، استفاده از ویژگی‌های بنیادین این نهادهای غیررسمی(مانند ساختار مردمی، دسترسی آسان و نداشتن قید و بندهای معمول سازمان‌های دولتی) نقش موثری در ایجاد و تقویت نگرش‌های مشترک نسبت به مسایل و ارزش‌های فرهنگی و اجتماعی دارد. نگرش‌های مشابه نیز عملکردهای هماهنگ و در نتیجه ترویج ارزش‌های فرهنگی را به همراه دارد. این نوشتار به روش تحلیلی- توصیفی، با معرفی برخی از سازمان‌های غیردولتی زنان در مالزی و بیان فعالیت‌های آنها، می‌کوشد زمینه‌ها و فرصت‌های موجود در عرصه فعالیت این سازمان‌ها را برای ترویج ازرش‌های فرهنگی جمهوری اسلامی ایران بررسی و معرفی نماید.

واژه‌هـای کلیدی: سـازمان‌های غیررسـمی و مردم‌نهـاد، مالزی، جامعه زنـان، همکاری فرهنگـی، ارزش‌های فرهنگـی و جمهوری اسـلامی ایران.

1. salehi@ ricac.ac.ir
2.ghasemi20@yahoo.com

انجمن مطالعات جهان اسلام
Islamic World Studies Association
جمعیة دراسات العالم الاسلامی
فصلنامه علمی -پژوهشی
پژوهشهای سیاسی جهان اسلام

[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]

مقدمه

نیروی عظیم زنان علاوه براینکه به‌عنوان نقش همسری و مادری بر جامعه تاثیر بسزایی دارند با انجام فعالیت‌ها و تعاملات اجتماعی و فرهنگی نیز نقش موثری در جامعه می‌توانند داشته باشند. به‌گونه‌ای که استفاده از ظرفیت‌های آنان در سطوح مختلف فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و پیشرفت جامعه رابطه مثبت و تنگاتنگی وجود دارد؛ زیرا زنان هم در بستر خانواده به عنوان حاملان فرهنگ و دانش و هم در جایگاه افراد متخصص و فرهیختگان جامعه می‌توانند نقش‌آفرین باشند.

مسائل زنان نیز به‌عنوان نیمی از جمعیت جوامع و به‌عنوان بخش تاثیرگذار بر جوامع که برای حضور موثر در جامعه تلاش می‌کنند، مورد توجه ویژه قرار دارد؛ زیرا همه تلاش دارند به‌گونه‌ای بر حوزه زنان تاثیر بگذارند تا از این راه به تاثیرات مورد نظر در جوامع دست یابند. مهم‌ترین تلاش در این مسیر، ترویج ارزش‌های مورد نظر در جامعه زنان است. براین اساس، سازمان‌های مردم‌نهاد متعددی در حوزه زنان فعال شده است؛ این سازمان‌ها نیز بر مبنای ارزش‌هایی که بدان پایبند هستند عمل می‌کنند. اما بسیاری از تلاش‌هایی که در سراسر جهان برای تاثیرگذاری بر جامعه زنان و تاثیرگذاری بر جوامع صورت می‌گیرد، سعی برای حضور در عرصه فعالیت این سازمان‌ها و تاثیرگذاری بر آنهاست و به‌ویژه تلاش می‌کنند ارزش‌های خود را از مجرای این سازمان‌ها در جامعه زنان و جامعه ترویج کنند. جمهوری اسلامی نیز باید در این مسیر تلاش کند و از ظرفیت‌های سازمان‌های مردم‌نهاد زنان کشورهای دیگر برای ترویج ارزش‌های خود بهره‌برداری نماید. کشور مالزی تلاش‌های گسترده‌ای برای حل مسایل و مشکلات فرهنگی و اجتماعی زنان در قالب سازمان‌های خودجوش و مردم‌نهاد انجام داده است و در این راه سازمان‌های متعددی تاسیس و فعال شده‌اند. این سازمان‌ها تاثیر بسزایی در ظرفیت‌سازی فرهنگی و اجتماعی برای زنان این کشور داشته است. علاوه براین، مالزی با توجه ریشه‌های تاریخی و فرهنگ و تمدن اسلامی و تأثیرگذار، با جمهوری اسلامی مشترکات و همسویی فراوانی دارد. بنابراین، عوامل و زمینه‌های لازم برای همکاری و بهره‌برداری جمهوری اسلامی از سازمان‌های فرهنگی مردم‌نهاد زنان مالزی برای ترویج ارزش‌های فرهنگی جمهوری اسلامی در مالزی فراهم است. البته دستیابی به این امر نیازمند شناسایی ظرفیت‌ها و توانمندی‌های این سازمان‌هاست.

انجمن مطالعات جهان اسلام
Islamic World Studies Association
جمعیة دراسات العالم الاسلامی
فصلنامه علمی -پژوهشی
پژوهشهای سیاسی جهان اسلام

[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]

این مقاله تلاش می‌کند به این پرسش پاسخ دهد که چگونه می‌توان با استفاده از فرصت‌ها و ظرفیت‌های سازمان‌های مردم‌نهاد زنان مالزی به ترویج ارزش‌های فرهنگی جمهوری اسلامی پرداخت؟

در پاسخ به این پرسش می‌توان گفت با توجه به مشترکات فرهنگی و با توجه به ظرفیت‌های سازمان‌های مردم‌نهاد زنان در مالزی، می‌توان با همکاری با این سازمان‌ها در این جهت اقدام کرد. از این‌رو، این مقاله می‌کوشد ضمن معرفی سازمان‌های مردم‌نهاد زنان در مالزی و شناسایی ظرفیت‌های این سازمان‌ها، راهکارهای استفاده از این ظرفیت‌ها برای ترویج ارزش‌های فرهنگی و دستیابی به اهداف فرهنگی جمهوری اسلامی را ارائه نماید. در این چارچوب، ابتدا سازمان‌های فرهنگی غیررسمی زنان مالزی معرفی می‌شود و در ادامه، ارزش‌های فرهنگی جمهوری اسلامی با استناد به قانون اساسی مطرح و سپس متناسب با حوزه فعالیت سازمان‌ها و نسبت آنها با ارزش‌های فرهنگی جمهوری اسلامی ایران راهکارهای پیشنهادی ارائه می‌گردد.

انجمن مطالعات جهان اسلام
Islamic World Studies Association
جمعیة دراسات العالم الاسلامی
فصلنامه علمی -پژوهشی
پژوهشهای سیاسی جهان اسلام

۱. تعریف مفاهیم

سه مفهوم از مفاهیم اساسی در این مطالعه عبارتنداز: سازمان‌های مردم‌نهاد، ارزش‌های فرهنگی جمهوری اسلامی و جامعه زنان مالزی.

سازمان‌های مردم‌نهاد: واژه سازمان مردم‌نهاد[1] (سمن یا ان. جی. اوها) در سطح بین‌المللی برای نخستین بار در قطعنامه شورای اجتماعی– اقتصادی سازمان ملل متحد در فوریه ۱۹۵۰ به‌عنوان هر نوع سازمان بین‌المللی که با موافقت دولتی ایجاد نشده باشد به‌کار گرفته شد. این تعریف بیانگر آن است که سازمان‌های یادشده جنبه بین‌المللی نیز دارند. از نظر بانک جهانی«سازمان‌های مردم‌نهاد» بخشی از سازمان‌های غیردولتی هستند که به‌صورت داوطلبانه و مردمی از توسعه بین‌المللی پشتیبانی می‌کنند؛ آنها گروه‌های مردمی هستند که در سطح منطقه‌ای یا ملی ساماندهی شده‌اند. همچنین انجمن‌های خیریه که بودجه خصوصی را برای توسعه، توزیع غذا و خدمات مشاوره‌ای خانوادگی هزینه می‌کنند، تعاونی‌های مستقل، انجمن‌های اجتماعی، مذهبی، خدماتی و گروه‌های زنان نیز شامل سازمان‌های مردم‌نهاد

1. Non-Governmental Organization(NGO).

[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]

می‌شوند. بانک جهانی، سازمان‌های مردم‌نهاد را اینگونه تعریف کرده است: «سازمان مردم‌نهاد، تشکل یا سازمانی از گروه‌های داوطلب مردمی است که غیردولتی، غیرانتفاعی بوده و هدف آن رفع نیاز کل جامعه یا گروه‌هایی از جامعه می‌باشد. البته سازمان‌مرم‌نهاد ویژگی‌های دیگری همچون شفافیت در نوع فعالیت، دسترسی آسان به حساب‌ها و منابع مالی و عضوپذیری باز را دارا می‌باشد»(آجرلو و منصوریان، ۱۳۹٤: ۱۳-۱۲).

به‌طور کلی سازمان‌های مردم‌نهاد در راستای توانمند کردن گروه‌های محروم از نظر اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی فعالیت می‌کنند. این سازمان‌ها با ایجاد شور و شوق در مردم و دعوت آنها به مشارکت در انجام امور مختلف، می‌توانند جریان‌های مثبت و تاثیرگذاری را در بین شهروندان ایجاد کنند؛ جریان‌هایی که سبب اصلاح نگاه آنها به جمهوری اسلامی ایران و برطرف کردن بدبینی‌ها و بهبود روابط شود و برای اهداف و ارزش‌های فرهنگی کشور موثر خواهد بود.

ارزش‌های فرهنگی جمهوری اسلامی ایران: واژه ارزش در زبان فارسی دارای معنای مختلفی مانند قدر، مرتبه، استحقاق، لیاقت، شایستگی، زیبندگی، برازندگی، قابلیت و.. است(فرهنگ معین).

ارزش‌ها، اعتقادات یک فرد، گروه یا جامعه درباره رفتار، اعمال و تفکرات است؛ به‌گونه‌ای که اعمال پسندیده را از اعمال ناپسند مجزا می‌سازد. ارزش‌ها، جنبه‌هایی از زندگی انسان‌هاست که داوری درباره خوب و بد را فراهم می‌کند(شایان‌مهر، ۱۳۷۷: ۵۲). ارزش‌های اجتماعی مقیاس‌هایی هستند که از طرف یک جامعه به‌عنوان ملاک ارزیابی افکار، هدف‌ها و کنش‌های افراد و گروه‌ها پذیرفته شده‌اند و اساس پذیرش و رد پاداش‌ها و کیفرها هستند. بنابراین، آنچه در عرصه فرهنگ از نظر عامه مردم جامعه ارزش و مطلوبیت دارد و مردم آن را در زندگی خود به‌کار می‌بندند و یا می‌کوشند تحقق بخشند، ارزش فرهنگی شناخته می‌شود. با این تعریف ارزش‌های جمهوری اسلامی شامل مجموعه ارزش‌هایی است که در چارچوب نظام جمهوری اسلامی و در سطح ایران مطلوبیت دارد و نظام سیاسی نه تنها در راستای حفظ و گسترش آنها در سطح ملی تلاش می‌کند، بلکه می‌کوشد تا آنها را در سطح بین‌المللی و در بین سایر ملت‌ها نیز ترویج کند. این مجموعه ارزش‌ها به‌صورت مدون در قانون اساسی جمهوری اسلامی بازتاب داده شده است(قاسمی، ۱۳۹۳: ۲۳). بنابراین در این پژوهش، با مبنا

[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]

قرار دادن قانون اساسی تلاش می‌شود، این ارزش‌ها معرفی شوند.

جامعه زنان مالزی

به‌طور تقریبی نیمی از جمعیت مالزی را زنان تشکیل می‌دهند که بیشتر آنها از نژاد مالایی و بقیه از نژادهای هندی و چینی هستند. زنان مالزی نیمی از مسلمانان این کشور را شامل می‌شوند و بقیه آنها از سایر ادیان بودایی، مسیحی، ادیان سنتی چینی و... پیروی می‌کنند (Mhd Khalili, and Esa and Miskiman ,2012).

منظور از جامعه زنان مالزی، جمعیت زنان با نژادها، اقوام و ادیان گوناگون است که در جایگاه‌های مختلف اجتماعی، خانوادگی، فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و... فعالیت دارند.

۲. چارچوب نظری

نظریه سازه‌انگاری در دهۀ ۱۹۷۰ ابتدا در جامعه‌شناسی توسط پیتر برگر و توماس لاکمن مطرح شد و از اواخر دهه ۱۹۸۰ و اوایل دهه ۱۹۹۰ به یکی از مهم‌ترین تئوری‌های روابط بین‌الملل تبدیل شد. بنابراین، این نظریه در روابط بین‌الملل ریشه در مسأله جامعه‌شناختی دارد و تلاشی عمیق در حوزه فرانظری(هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی) به‌شمار می‌رود. نظریه سازه‌انگاری، نظریه‌ای است که به هویت و عوامل هنجاری و فرهنگی توجه ویژه‌ای دارد و تلاش می‌کند رفتار کشورها را در عرصه سیاست خارجی تبیین کند(مشیرزاده و مسعودی،۱۳۸۸: ۲۵۳). به بیان دیگر، سازه‌انگاری با تاکید بر نقش و اهمیت ابعاد غیرمادی زندگی اجتماعی، نقش زبان، قواعد، هنجارها، رژیم‌ها، عرفیات و فرهنگ را در تکوین روابط بین‌الملل مورد توجه قرار می‌دهد(شفیعی و رضایی،۱۳۹۱: ۶۳). سازه‌انگاری به تحولات و پویایی داخلی و بین‌المللی نیز توجه می‌کند.

سازه‌انگاران با طرح مسئله ایده‌ها و به دنبال آن هنجارها و هویت به این نتیجه می‌رسند که رفتار دولت تابع آنچه که فکر می‌کند و مناسب تشخیص می‌دهد، می‌باشد و نه آنچه قدرت انجام آن را دارند(عبداله‌خانی،۱۳۸۳: ۱۸۹) همچنین این نظریه، برآن است تفسیری از سیاست هویت به دست دهد و راهی برای شناخت این مسئله ارائه کند که چگونه فرهنگ، تاریخ، هنجار، رویه‌ها و ارزش‌های مشترک و سایر همبستگی‌های بیناذهنی یک به یک در تفسیر

انجمن مطالعات جهان اسلام
Islamic World Studies Association
جمعیة دراسات العالم الاسلامی
فصلنامه علمی -پژوهشی
پژوهشهای سیاسی جهان اسلام

[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]

سیاست جهان نقش دارند(هوپف،۱۳۸۵: ٤٧٥).

سازه‌انگاران و لیبرال‌ها در تاکید بر هنجارها اشتراک نظر دارند؛ اما تفاوت برجسته آنها در این است که لیبرال‌ها بر جنبه تنظیمی هنجارها تاکید دارند ولی سازه‌انگاران علاوه بر جنبه تنظیمی، به جنبه تکوینی آنها نیز توجه می‌کنند و بر این باورند که هنجارها در پی فرایندهایی مانند تعاملات پدید می‌آیند(شفیعی و زمانیان،۱۳۹۰: ۱۲۷) علاوه براین، در نگرش سازه‌انگاری اجتماعی بر نقش ساختارهای معرفتی و معنوی تاکید شده و آنها را تا سطح یک متغیر مستقل برای تبیین رفتار خارجی دولت‌ها بالا می‌برد(کرمی،۱۳۸۳: ١٦٠) در حالیکه لیبرال‌ها به هویت و انگاره‌ها به‌عنوان متغیر حداقل وابسته و حداکثر واسطه‌ای می‌نگرند که بیشتر در خدمت ارزش‌های مادی است(پوراحمدی و موسوی‌نیا، ۱۳۸۵: ٤١).

اندیشمندان نظریه سازه‌انگاری برساخت اجتماعی واقعیت، شکل‌گیری و معنا یافتن همه کنش‌های انسانی در فضایی اجتماعی تاکید دارند. مهم‌ترین ویژگی متمایز سازه‌انگاری در قلمرو هستی‌شناختی است. سازه‌انگاری سیاست بین‌الملل را براساس یک هستی‌شناختی رابطه‌ای می‌بیند و به عوامل فکری مانند فرهنگ، هنجارها و انگاره‌ها بها می‌دهد (مشیرزاده،١٣٨٤:٣٢٤).

به‌طور کلی، برای سازه‌انگاران تمام پدیده‌های اجتماعی از جمله گرایش‌های سیاست خارجی، به‌صورت اجتماعی برساخته می‌شوند و این شامل تصمیم‌های دو کشور درباره طرف مقابل و وضعیت روابط دو کشور نیز می‌شود؛ بدین‌معنا که تصمیم‌ها و جهت‌گیری‌های موجود در هرکشور با اندیشه‌ها و برداشت‌های جاری در آن جوامع مرتبط است و ناهم‌خوانی میان سیاست‌های دو کشور به نوعی با ارزش‌های برساخته شده در درون آن جامعه نیز ارتباط پیدا می‌کند(سلیمی، ۱۳۸۸: ٩٤). برای سازه‌انگاران سازه‌های تمدنی، عوامل فرهنگی و هویت‌های دولتی با اینکه چگونه به منافع دولت‌ها شکل می‌دهند مهم‌اند. این عوامل نوعی جهان‌بینی ایجاد کرده و بر الگوهای تعامل بین‌المللی اثر می‌گذارند. برای مثال هر چه احساس بیگانگی دولت‌ها نسبت به هم کمتر باشد، بیشتر به سمت رویه‌های امنیت جمعی اشتیاق نشان می‌دهند و در نتیجه همکاری میان آنها تقویت می‌شود و برعکس، هر چه از هم احساس دوری بیشتری داشته باشند، روابطشان مبتنی بر خودمحوری بیشتری خواهد بود(مشیرزاده،١٣٨٤: ٣٣٣ و٣٣٢) از این‌رو، عوامل فرهنگی و ارزشی به‌عنوان بخش مهمی از تعاملات میان کنشگران از یک سو می‌تواند با ایجاد هویت‌ها و نقش‌های غیرخصمانه و

[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]

دوستانه منجر به صلح و گسترش همکاری‌ها بین کنشگران در عرصه بین‌الملل شود.

در این پژوهش با اتکا به نظریه سازه‌انگاری، سازمان‌های غیررسمی زنان در مالزی برای ترویج ارزش‌های فرهنگی جمهوری اسلامی ایران معرفی و تبیین می‌شود؛ بدین‌صورت که بر مبنای نظریه سازه‌انگاری، اگر از طریق ترویج ارزش‌ها هویتی مشترکی شکل بگیرد یا تقویت شود، ذهنیت مشترکی نسبت به مسائل اجتماعی ایجاد می‌شود که بر نوع نگرش به مسائل تاثیرگذار خواهد بود و در نتیجه سبب شکل‌دهی نگرش‌های مشابه و مشترک می‌شود. به تبع آن کنش‌ها و رفتاری هماهنگ و همسو نیز جریان پیدا می‌کند. بنابراین با ترویج ارزش‌ها از طریق سازمان‌های مردم‌نهاد فعال در حوزه زنان، می‌توان بر هویت‌های اجتماعی آنها تاثیر گذاشت و آنان را به سمت نگرش‌ها، تصمیم‌گیری‌ها و کنش‌های مشترک و همسو سوق داد.

۳. روش پژوهش

در این نوشتار، با بهره‌گیری از روش توصیفی- تحلیلی، ضمن توصیف سازمان‌های فرهنگی غیردولتی زنان مالزی و معرفی فعالیت‌های آنها، به تحلیل ارتباط بین عملکرد این سازمان‌ها و ترویج ارزش‌های فرهنگی پرداخته می‌شود؛ بدین‌صورت که با توجه به حوزه فعالیت سازمان‌های مردم‌نهاد و ارزش‌های جمهوری اسلامی دسته‌بندی صورت گرفته و براساس آن، ارزش‌های قابل ترویج از طریق این سازمان‌ها مشخص شده است. در نهایت، راهکارهایی برای استفاده از ظرفیت‌های این سازمان‌ها ارائه می‌شود.

۴. مالزی و جامعه زنان مالزی

بافت فرهنگی کشور مالزی به لحاظ تنوع قومی، نژادی و دینی، نگرش اسلامی، ارزش‌های ملی و وطن‌خواهانه، پیشینه تمدنی قوی، ویژگی‌های آسیایی بودن، توجه به منطقه‌گرایی، زیرساخت‌های ملی، بومی، مذهبی و آداب و رسوم‌های قومی و اجتماعی متنوع، موجب تمایز و جایگاه خاص آنها در بین کشورهای جنوب شرق آسیا شده است. به‌تبع جایگاه و ظرفیت‌های فرهنگی و اجتماعی زنان این کشورها نیز از این بافت فرهنگی متنوع، متاثر است. زنان این کشور از لحاظ فرهنگی سنت‌گرا و متمایل به حفظ ارزش‌های فرهنگی، دینی و اجتماعی هستند. آنها در ارتباط با افرادی با فرهنگ خودی و یا مشابه بسیار خون‌گرم و مهمان‌نواز هستند. خوش‌خلقی،

انجمن مطالعات جهان اسلام
Islamic World Studies Association
جمعية دراسات العالم الاسلامي
فصلنامه علمی -پژوهشی
پژوهشهای سیاسی جهان اسلام

[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]

طرفدار صلح، صبوری، سادگی و بی‌آلایشی، نظم بسیار، میهن‌دوستی، خانواده‌گرایی و احترام به سالمندان، شادزیستی، مثبت‌گرایی، امید به زندگی و روحیه آرام و مسالمت‌جویی از دیگر مشخصات زنان جامعه مالزی؛ به‌ویژه نژاد مالایی است(فلاح‌زاده، ۱۳۸۳: ۲۱).

بر اساس قانون اساسی مالزی، اسلام دین رسمی کشور است اما آزادی مذهب نیز وجود دارد و استقرار مکان‌های مختلفی مانند: کلیسا، معابد و مساجد بیانگر وجود ادیان مختلف در مالزی است. به‌طور تقریبی همه مالایی‌های مالزی که بیشترین جمعیت این کشور را تشکیل می‌دهند، مسلمان و پیرو مذهب شافعی و اقلیتی شیعه هستند(فلاح‌زاده،۱۳۸۳: ۳۳).

سیاست کلی دولت مالزی در زمینه مسایل فرهنگی از جمله باورهای دینی مسلمان مبتنی بر این پیش فرض است که اسلام دینی اعتدال‌گرا و همساز با روح مردم‌سالاری است. زنان مسلمان مالایی نیز با برداشت‌های افراطی از اسلام مخالفند و شیوه‌های مبتنی بر تندروی برخی از جریان‌های اسلامی را با اصول دموکراتیک حاکم بر اسلام مغایر می‌دانند. آنان معتقدند اسلام هیچ‌گونه بی‌عدالتی و بدرفتاری را در قبال زنان جایز نمی‌شمارد. زنان مسلمان مالزی نقش مهمی در حفظ ارزش‌ها و سنت‌های فرهنگی دارند و برای حفظ هویت جامعه زنان مالزی تلاش می‌کنند (Alamgir,2014:873).

مسلمانان مالایی از جمله زنان هویت ملی خود را به نوعی هویت دینی خود نیز می‌دانند. شاید این تطابق، مهم‌ترین عامل پایداری آنها بر اعتقادات دینی باشد(ناصری‌داوودی، ۱۳۸۹: ۵). حجاب و پوشش اسلامی با فرهنگ مسلمانان این کشور عجین شده و به‌عنوان سمبل زنان و دختران مسلمان در تمام مظاهر فرهنگی و اجتماعی جوامع آنها تجلی یافته است. زنان مالایی از لباس‌های گشاد و با پوشش کامل و همچنین روسری و شال بلند که تا پایین زانو می‌رسد، استفاده می‌کنند. با وجود اینکه رعایت حجاب در مالزی آزاد است اما بیشتر زنان مسلمان مالزی آگاهانه و با تمایل درونی حجاب را انتخاب می‌کنند و گرایش قابل ملاحظه‌ای در بین زنان برای پوشش وجود دارد. بنابراین، هیچ الزام و فشاری از سوی دولت و یا خانواده برای حجاب زنان وجود ندارد. نوع حجاب دختران جوان مالزی نسبت به زنان سنتی تفاوت کرده است آنها از مد روز برای پوشش استفاده می‌کنند. گرایش به استفاده از پارچه های باتیک و ابریشم محلی، الگوها و رنگ های متنوع و شاد در بین زنان مالزی رایج است (Hochel,2013:41-44).

خانواده در مالزی دارای اهمیت بسیاری است و زنان مسلمان مالزی با مدیریت داخلی

[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]

خانه و رسیدگی به همسر، توجه به آموزش و پرورش فرزندان و ارزش‌ها و رفتارهای دینی در خانه، حمایت از والدین سالمند و همچنین کار در بیرون از خانه و ادارهٔ امور مالی خانواده، نقش محوری و برجسته‌ای در مدیریت خانواده دارند. بنابراین بیشتر زنان مسلمان مالزی علاوه بر مدیریت خانه، در اجتماع نیز حضور دارند و منزوی نیستند. در مالزی نابرابری در سوادآموزی نیز کمتر دیده می‌شود و تفاوت‌های جنسیتی در تحصیل و امکانات آموزشی حذف شده است(کولایی و حافظیان، ۱۳۸۵: ۵۰-۴۹).

در سال‌های اخیر با شکل‌گیری زیرساخت‌های مناسب آموزشی و پیشرفت‌های علمی و صنعتی، بیش از ٦٥ درصد دانشجویان مالایی دختر هستند و بیش از نیمی از ظرفیت دانشگاه‌ها به ویژه در رشته‌های علمی و پزشکی به زنان اختصاص یافته است. گزارش جهانی برنامه توسعه سازمان ملل در سال ۲۰۱۳ نیز میزان زنان تحصیل کرده مالزی در مقطع متوسطه و بالاتر را ٦٦ درصد اعلام کرده است(Human Development Index:2013).

بالا رفتن جایگاه زنان مالزی و دسترسی به فرصت‌های برابر تحصیلی در سال‌های اخیر ناشی از توجه ویژه این کشور به مسائل زنان است؛ به‌گونه‌ای که توجه به وضعیت آنها در عرصه‌های گوناگون از جمله ظرفیت‌های آموزشی، توانمندسازی آنان و مشارکت بیشتر در فعالیت‌های اقتصادی از اولویت‌های اصلی برنامه هشتم(۲۰۰۱-۲۰۰٦)، نهم(۲۰۰٦-۲۰۱۰) و دهم(۲۰۱۵-۲۰۱۱) توسعه این کشور و دستیابی به اهداف دیدگاه ۲۰۲۰ ماهاتیر محمد است. بنابراین، مالزی در فرایند توسعه‌یافتگی از ظرفیت‌های زنان به خوبی بهره‌برداری کرده و زنان توانستند زمینه موفقیت‌های بیشتری برای توسعه، جذب بازار و سرمایه‌ها و حرکت‌های اساسی به‌منظور همگرایی منطقه‌ای برای کشورشان فراهم کنند. از سوی دیگر تلاش زنان در اقتصاد کشورشان، به بالارفتن موقعیت مالی و تنوع درآمد خانواده‌ها منجر شده است.

با توجه به اینکه مغز اقتصادی مالزی دست چینی‌هاست، حضور زنان چینی‌تبار در مالزی، بیشتر در شغل‌های تجاری و اقتصادی دیده می‌شود. مشاغل خانوادگی چینی نیز بسیار زیاد است؛ به‌گونه‌ای‌که یک مغازه و یا کمپانی‌ها را همه اعضای خانواده مانند پدربزرگ، پدر و نوه‌ها(چند نسل) اداره می‌کنند. از این‌رو، ارتباط و همبستگی خانوادگی‌شان با بزرگترها بیشتر است. شغل‌های سیاسی و اجتماعی نیز بیشتر برای مالایی‌هاست. بنابراین برای زنان مالایی، فرصت فعالیت در این نوع مشاغل بیشتر فراهم می‌شود. شغل‌های کارگری و خدماتی نیز

انجمن مطالعات جهان اسلام
Islamic World Studies Association
جمعیة دراسات العالم الاسلامی
فصلنامه علمی -پژوهشی
پژوهشهای سیاسی جهان اسلام

[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]

بیشتر دست هندی‌هاست و اغلب زنان هندی‌تبار در مالزی به کارهای خدماتی و دست‌فروشی می‌پردازند(حاج‌علی‌محمدی:۱۳۹٤).

به‌رغـم مخالفت‌هایـی کـه در رابطـه با وجـود زنان قاضـی در دادگاه‌هـای قضایی مالزی وجـود دارد، امـا زنـان توانسـته‌اند در امـور سیاسـی، حقوقـی و قضـاوت نیـز وارد شـوند. البتـه ایـن امر شـامل قضـاوت دربـاره جرم‌هایی که مجـازات اعدام بـرای آنان وجـود دارد، نمی‌شـود. قضـات زن ایـن کشـور بیشـتر در دادگاه‌هـای خانـواده و پرونده‌هـای ازدواج و طلاق مشـغول بـه کارنـد. (Wan Muhammad,2015:47-49).

جامعه مالزی یکی از جوامع نمونه اسلامی از نظر تأکید بر رعایت حقوق زنان است؛ زیرا دولت مالزی آن را جزو دستورهای اسلام می‌داند و با تندروی‌های مذهبی مخالف است. براین اساس، در مالزی سازمان‌های غیررسمی بسیاری در زمینه امور زنان فعالیت می‌کنند؛ به‌ویژه در ده سال اخیر بیش از صدها سازمان غیردولتی در این کشور برای حمایت از پیشرفت زنان، بنیان خانواده و به‌وجود آوردن فرصت‌های شغلی و فرهنگی در چارچوب اسلامی یا غیر اسلامی تأسیس شده است. در بخش بعدی، برخی از این سازمان‌ها و ظرفیت‌های آنها معرفی می‌شود.

۵. ظرفیت‌های زنان مالزی در نهادهای غیررسمی

در مالزی به شکل‌گیری نهادهای غیررسمی برای توانمندسازی زنان، حل مسایل و مشکلات آنان، حمایت از حقوق آنان، اهمیت به نهاد خانواده و.. توجه ویژه‌ای شده است. هدف اصلی اغلب این نهادها، رسیدن به تساوی حقوق زن و مرد و ساختن نسل آینده با آگاهی و کاربری بیشتر برای آینده این کشور است. تأسیس چنین مراکز غیردولتی در سطح کشور، رشد مثبت فرهنگی و تقویت توسعه ملی در حوزه فرهنگ کشور را به دنبال داشته است. در این بخش، به ظرفیت‌های برخی از نهادهای غیررسمی زنان مالزی پرداخته می‌شود.

۵-۱. انجمن فعالیت‌های زنان (AWAM)[1]

این انجمن یک سازمان غیردولتی است که برای ارتقاء سطح زندگی زنان مالزی فعالیت

1. All Women's Action Society

[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]

می‌کند. این سازمان بر این باور است که هرگونه خشونت و تجاوز جنسی علیه زنان تهدید محسوب می‌شود و زنان باید بتوانند به هر نحوی که خود صلاح می‌دانند، زندگی خویش را اداره کنند. از این‌رو، برای توانمندسازی و حمایت‌های پزشکی، حقوقی و اجتماعی زنان امکانات مورد نیاز را فراهم می‌کند. از مهم‌ترین اهداف این انجمن، ایجاد جامعه‌ای است که عدالت اجتماعی در آن رعایت شود و زنان محترم شمرده شده و از خشونت علیه آنان جلوگیری شود. این انجمن برای رسیدن به اهداف خود، افراد علاقه‌مند به حوزه‌های تامین حقوق زنان، ایجاد تساوی جنسیتی و حمایت از زنان در بحران‌ها را به یکدیگر پیوند داده و بسیج می‌کند. (Mohamad, Ng and beng Hui,2006:170).

مهم‌ترین ظرفیت‌های این سازمان برای ارائه خدمات به زنان در قالب‌های مشاوره، پژوهش و برگزاری نمایشگاه‌ها است.

۱. خدمات مشاوره و اطلاع‌رسانی

این سازمان تسهیلات لازم برای همه زنان صرف‌نظر از سن، نژاد، مذهب، مکان جغرافیایی و یا برتری جنسی را فراهم کرده و به دو صورت تلفنی و حضوری خدمات مشاوره‌ای ارائه می‌دهد. در ذیل به نمونه‌ای از این اقدامات اشاره می‌شود:

– ارائه خدمات و مشاوره حقوقی به زنان در شرایط بحرانی؛

– ارائه مشاوره حقوقی رایگان در حوزه‌های خانواده و روابط خویشاوندی، کار و حقوق مهاجرت، خشونت خانگی، تجاوزهای جنسی، بهداشت و...

– فراهم کردن شرایط دریافت کمترین دستمزد درباره زنانی که به پرداخت هزینه شکایت‌های حقوقی توانا نیستند؛

– معرفی مراجعین به شخص و یا نهادهای دیگر در صورتی که قادر به کمک نباشد؛

– آموزش تخصصی در حوزه‌های تحلیل جنسیتی، تجاوزهای جنسی، خشونت خانوادگی و خویشاوندی؛

– همکاری با بیمارستان‌ها، پلیس، اداره رفاه و سایر موسسات دولتی و همچنین موسسات آموزشی، گروه‌های اجتماعی و سازمان‌های غیردولتی؛

۲. فعالیت‌های تحقیقاتی

تحقیقات آوام درباره مسایل زنان از جمله خشونت علیه آنان، آزارهای جنسی و بازتاب

انجمن مطالعات جهان اسلام
Islamic World Studies Association
جمعیة دراسات العالم الاسلامی
فصلنامه علمی-پژوهشی
پژوهشهای سیاسی جهان اسلام

[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]

مشکلات زنان در رسانه‌ها با هدف‌هایی مانند به‌دست آوردن تصویر روشنی از وقایع مربوط به خشونت علیه زنان و تاثیر آن در مالزی، تقویت تحلیل مسایل زنان برای ارائه راهکارهای بهتر و مرتبط با موضوع و جمع‌آوری و پردازش اطلاعات به‌منظور اشاعه آن در یک قالب ساده و مفید انجام می‌شود.

۳. اصلاح و تصویب قوانین

انجمن فعالیت‌های زنان، نیازهای زنان را به قانونگذاران ارائه کرده و از سیاست‌ها و قوانین تصویب شده حمایت می‌کند و در این موارد به اعمال نفوذ سیاسی نیز می‌پردازد. اصلاح قوانین مربوط به تجاوزهای جنسی، وضع قانون خشونت خانگی، تاسیس مرکز بحران یک منظوره در همه بیمارستان‌های اصلی دولت، معرفی قوانین ریشه‌کن‌سازی و جلوگیری از آزارهای جنسی در محیط کار از جمله اقدامات و موفقیت‌های این سازمان در این زمینه است.

٤. برگزاری نمایشگاه و کارگاه‌های آموزشی

این انجمن در راستای آموزش همگانی و آگاه‌سازی مردم برای تغییر برداشت‌های آنها نسبت به زنان و بالابردن سطح و عمق درک مردم از حقوق زنان، نمایشگاه‌ها، سمینارها، باجه‌های اطلاعاتی، کارگاه‌ها و کمپین‌های آموزشی برگزار می‌کند.

۵. نظارت بر برنامه‌های مُد و لباس اسلامی

این بنیاد به‌طور ویژه درباره حجاب فعالیت کرده و بر برنامه‌های مد و طراحی‌های لباس اسلامی برای نوجوانان نظارت می‌کند (Awam Annual Report:2012- 2016)

۵-۲. خواهران در اسلام (SIS)[1]

این نهاد برای اصلاح قوانین و حمایت‌های حقوقی بهتر از زنان مسلمان و با تمرکز بر آموزش عمومی مسایل خاص به زنان مسلمان مانند چندهمسری و پیامدهای قوانین، ایجاد شده است. اعضای این پایگاه، زنان کارشناس اسلامی هستند که برای ارتقاء حقوق زنان مسلمان در چارچوب قوانین اسلام و بر اساس اصول مساوات، عدالت و آزادی برگرفته از آیات قرآن تلاش می‌کنند. بیشتر فعالیت آنها در حوزه نظری است و سالانه صدها مقاله توسط این کارشناسان در مالزی منتشر می‌شود. در حوزه عملی نیز به‌وسیله تحقیق‌های میدانی،

1. Sisters in Islam

[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]

ساخت فیلم‌های مستند و برگزاری کمپین‌های آموزشی به مبارزه با تحجرگرایی اسلامی می‌پردازند(Sisters In Islam Annual Review, 2006: 46-60).

خواهران در اسلام بر روحیه انقلابی اسلام، دینی که در ۱۴۰۰ سال پیش به وضعیت زنان بهبود بخشید، تاکید می‌کند. این سازمان بر این باور است که اسلام از ظلم به زنان و بی‌حرمتی به انسان حمایت نمی‌کند. برای رشد و شکوفایی امت اسلامی، همه افراد باید فرصت مشارکت کامل در تمام حوزه‌های زندگی را بیابند. مشارکت زنان مسلمان به‌عنوان شرکای کامل و برابر در توسعه اقتصادی و اجتماعی اسلام، نیاز زمان است. این گروه از مشارکت فعال زنان در زندگی عمومی دوران حضرت محمد(ص) الهام گرفته است. مجموعه نامه‌های مربوط به صحابه پیامبر اسلام(ص) شامل زندگینامه بیش از ۱۲۰۰ صحابه زن است که در میان آنها راویان حدیث، قدسیان و صوفیان، شهیدان، بردگان آزاد شده و جنگجویان قهرمان نیز به چشم می‌خورند(پیشگاهی‌فرد، ۱۳۸٤: ۳۵۳).

بالابردن آگاهی افراد نسبت به اصول اسلام، ترویج اصول برابری جنسیتی، عدالت اجتماعی، آزادی، کرامت در اسلام، توانمندسازی زنان و حمایت از آنها از جمله ماموریت‌های سازمان خواهران در اسلام است. اهداف اساسی این گروه نیز عبارت است از:

۱. بهبود و گسترش چارچوب حقوق زنان در اسلام به‌گونه‌ای که تجربه‌ها و واقعیت‌های زنان را مورد توجه قرار دهد؛

۲. حذف بی‌عدالتی و تبعیض علیه زنان از طریق تغییر اقدامات و ارزش‌هایی که به تحقیر زنان در برابر مردان منجر می‌شود؛

۳.آگاه‌سازی عمومی و اصلاح قوانین و اصول مرتبط با مساوات، عدالت، آزادی، عزت و دموکراسی در اسلام؛ .(gurkan,2018: 278-279)

برگزاری جلسات، سمینارها و مشاوره با رهبران مذهبی، قضات اسلامی و استادان دانشگاه‌های اسلامی برای بررسی و اصلاح قوانین حقوقی تبعیض‌آمیز و سنتی در امور زنان و انجام پروژه‌های تحقیقاتی از جمله ظرفیت‌های این انجمن است.

انجام پروژه‌ای در سطح جهانی به نام «مساوات» توسط زینا انور نمونه‌ای از فعالیت‌های پژوهشی است. هدف این پروژه تبیین برخورد برابر با زنان مسلمان در خانواده‌ها و جوامع مسلمان است. این پروژه بیش از ۲۵۰ پژوهشگر دانشگاهی و فعال فمینیست مسلمان را از

انجمن مطالعات جهان اسلام
Islamic World Studies Association
جمعية دراسات العالم الاسلامي
فصلنامه علمی -پژوهشی
پژوهشهای سیاسی جهان اسلام

[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]

۵۰ کشور در کنارهم قرار داده و فعالان جهانی را با یک مجموعه منابع درباره استدلال‌ها، رویکردهای مدافعه‌جویانه برای کسانی‌که در جهت افزایش حقوق زنان در خانواده مبارزه می‌کنند، مسلح می‌کند. (Sisters In Islam Annual Review, 2007: 10)

۵-۳. سازمان کمک‌رسانی به زنان(WAO)[1]

این سازمان غیردولتی در راستای کمک به مشکلات و مسایل زنان و کودکان نیازمند و بی‌پناه و به‌طور خاص مبارزه با خشونت علیه زنان تاسیس شده است. فلسفه تشکیل این سازمان عبارت‌است از اینکه هیچ‌کس سزاوار به ضرب و شتم نیست و همه انسان‌ها حق تعیین سرنوشت دارند و باید بر شرایط زندگی خود کنترل داشته باشند.

موارد زیر از جمله اهداف این سازمان است:

۱.کمک به زنان و کودکانی که مورد سوءاستفاده‌های فکری، جسمی و جنسی واقع می‌شوند برای فراهم آوردن پناهگاه‌های موقت و توانمندسازی آنان در تعیین آینده خویش؛

۲. آگاهی‌بخشی در میان عموم مردم و موسسات مربوطه درباره خشونت علیه زنان و بی‌عدالتی‌های بنیادی؛

۳. حمایت عاطفی و اجتماعی از زنان آسیب‌دیده مالزیایی و غیرمالزیایی؛

٤. تشویق به انجام پژوهش در راستای عوامل ایجاد وابستگی در زنان و نابرابری‌ها علیه آنها؛

۵. تلاش برای ریشه‌کن سازی نابرابری‌های جنسیتی از طریق قانون، سیاست و اصلاحات نهادی و با حمایت سازمان دولتی و غیردولتی (Women's Aid Organisation Annual Report, 2016 :5)

مهم‌ترین ظرفیت‌های مورد استفاده زنان و اقداماتی که توسط این سازمان در طی سال‌های مختلف انجام شده است به شرح زیر است:

۱. ایجاد پناهگاه برای زنان بی‌خانمان و کودکان آنها

این پناهگاه مرکزی برای فعالیت‌های سازمان در ارتباط با خانواده، زنان بی‌پناه و کودکان و مسایل مربوط به خشونت‌های خانوادگی است.

۲. ارائه خدمات مشاوره تلفنی و حضوری

1. Women's Aid Organisation

[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]

خدمات مشاوره در این مرکز برای حل مشکلات زنان، برخورد با وضعیت‌های بحرانی و فراهم کردن اطلاعات حقوقی پایه درباره مسایل حقوقی زنان انجام می‌شود.

۳. اجرای برنامه حمایت مالی از کودکان

براساس این برنامه هزینه تحصیلی کودکان نیازمند- که در اقامتگاه‌های سازمان سکونت داشته‌اند- از طریق کمک‌های ماهیانه تامین می‌شود.

٤. افتتاح مرکز مراقبت کودک

این مرکز برای کودکانی تاسیس شده است که قبلا در اقامتگاه‌های سازمان سکونت داشته و سپس تصمیم گرفته‌اند به‌صورت مستقل زندگی کنند. این کودکان از امکاناتی مانند خانه، تحصیل در مدارس محلی برخوردار گشته و از سیستم حمایتی چون نیازهای عاطفی، فکری و جسمانی برخوردار می‌شوند. (Women's Aid Organisation Annual Report, 2016 :8-12)

٥-٤. طرح کاندیداتوری زنان (WCI)[1]

این طرح با وجود یک گروه مرکزی متشکل از افراد متعهد و تعداد زیادی حامی، امکان ایجاد تاثیرگذاری‌های سیاسی را فراهم کرده است. خط‌مشی طرح کاندیداتوری زنان تا اندازه‌ای وابسته به دستور کار زنان برای ایجاد تغییرات است که تا حد زیادی با دیدگاه این مرکز نسبت به آینده زنان مالزی و طرح‌های کلی و اصولی که موضوع کاندیداتوری زنان براساس آن استوار شده است، سروکار دارد. هدف از این طرح نیز افزایش آگاهی عموم مردم درباره نگرانی‌ها و نیازهای زنان، نگرش عادلانه‌تر سیاست‌ها و قوانین مربوطه، ترویج مشارکت عموم مردم به‌ویژه زنان در تصمیم‌گیری‌ها و فرآیندهای انتخاباتی و حمایت از زنان در مجلس و دولت است.

از جمله ظرفیت‌ها و فعالیت‌های این سازمان به موارد زیر می‌توان اشاره کرد:

۱. تلاش برای معرفی کاندیدای زن در حوزه انتخاباتی مجلس؛

۲. تمرکز بر افزایش دانش زنان رأی‌دهنده؛

۳. انتشار بروشور و جزوه‌هایی با محتوایی مبنی بر اهمیت زنان به‌عنوان رأی‌دهندگان، دلیل و اهمیت رأی دادن و مسایلی که زنان هنگام رأی دادن باید به آن توجه کنند؛

1. The Women,s Candidacy Initiative

[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]

٤. افزایش آگاهی رأی‌دهندگان زن و مرد برای به موفقیت رساندن کاندیداتوری؛

۵. برگزاری جلسات با گروه‌های مردمی برای افزایش آگاهی سیاسی آنان؛ (Meredith and Saliha, 2003:77-79).

۵-۵. فدراسیون انجمن‌های تنظیم خانواده مالزی(FFPAM)[1]

فدراسیون «اف. اف. پام» برجسته‌ترین سازمان غیردولتی در حوزه‌های جمعیت، تنظیم خانواده و بهداشت باروری است. دبیرخانه این سازمان در سوبانگ جایا، سلانگور قرار دارد. این فدراسیون توانسته است دایره امکانات بهداشتی و تنظیم خانواده و همچنین برنامه‌های امدادی خود را برای خدمات بیشتر در جامعه‌های غیرپیشرفته افزایش دهد.

بهبود سلامت جسمی و جنسی زنان و جوانان مالزی، سازماندهی خدمات و مراقبت‌های بهداشت باروری با کیفیت بالا و هزینه مناسب از اهداف این فدراسیون است.

مهم‌ترین ظرفیت‌های خدماتی این سازمان عبارت است از:

۱. ارائه مراقبت‌های بهداشت باروری با کیفیت، ارزان و قابل دسترسی به زنان؛

۲. امکانات آموزشی برای توانمندسازی زنان؛

۳. تهیه و چاپ مطالب آموزشی برای توسعه و به‌روز کردن منابع؛

٤. فروش مطالب آموزشی به احزاب علاقه‌مند برای کمک به بهبود هزینه‌ها؛

۵. راه‌اندازی بخش بهداشت جوانان و بکارگیری آنان برای بهبود سلامتی جوانان و زندگی مسوولانه؛ (Abdullah,1993:69-70)

۵-٦. سازمان همکاری برای پیشرفت زنان(WDC)[2]

زمینه شکل‌گیری این سازمان با گردهمایی گروهی از زنان جوان و مباحثه مسائلی همچون فمینیسم شروع شد. نتیجه این گردهمایی‌ها، همکاری با سایر گروه‌ها و اشخاص درباره اصلاحات حقوقی، برنامه‌های تربیتی، آموزش مردمی و حمایت از زنان بود. در نهایت این گروه به سازمان غیردولتی با فعالیت‌های محوری مانند پژوهش، آموزش و تربیت تبدیل شده است. ایجاد جامعه‌ای دموکراتیک براساس عدالت اجتماعی، اقتصادی و سیاسی، اجرای برنامه

1. Federation of family Planning Associations Malaysia

2. Womwn,s Development Collective

[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]

برای پیشبرد استعدادهای شخصی و توانایی‌های موسسات، پیمودن راه‌های سازنده و جدید ارتباطی بر پایه احترام متقابل از جمله اهداف این سازمان است(Mohamad, Ng and beng Hui,2006: 172-174).

برخی از ظرفیت‌های این سازمان برای رسیدن به اهداف خود عبارت است‌از:

۱. انجام طرح‌های پژوهشی

این سازمان با همکاری سایر سازمان‌های زنان در راستای مسایل و بحران‌های زنان پژوهش می‌کند. تحقیق درباره تجاوزات جنسی با همکاری سازمان آوام، نمونه‌ای از آن است.

۲. برگزاری کارگاه‌های آموزشی

از جمله این کارگاه‌ها به کارگاه تحلیلی درباره فمینیست و جنسیت می‌توان اشاره کرد که با حضور رهبران زن احزاب سیاسی برگزار شد. این کارگاه برای بحث درباره مفاهیم اصلی جنسیت و مردسالاری همچنین بحث کوتاهی نیز درباره مفهوم رهبری سیاسی در مالزی انجام گرفت.

۳. طرح‌های آموزشی به کودکان به شکل داستان‌نویسی

این داستان‌ها به دو صورت نوشتاری و نمایشنامه‌ای ارائه می‌شوند. بازیگران، این نمایشنامه‌ها را که در موضوعات فرهنگ و زنان است به‌صورت پانتومیم اجرا می‌کنند. در این طرح به جای تولید کتاب‌های چاپی معمولی، داستان‌ها به‌صورت بروشوری با سرفصل‌های مربوط به پانتومیم عرضه می‌شوند؛ این بروشورها به زبان نوشتاری چینی و باهاسای مالزی است(پیشگاهی‌فرد، ۱۳۸٤: ۳٦٤-۳٦۳).

۵-۷. مرکز پژوهش و منابع آسیا- اقیانوسیه در امور زنان (ARROW)[1]

آرو، سازمان منطقه‌ای غیرانتفاعی و غیردولتی واقع در شهر کوالالامپور است. این مرکز به‌عنوان یک سازمان پژوهشی، فراهم آورنده اطلاعات و منابع مفیدی است که از طریق آنها به اجرای طرح‌هایی برای جهت‌دهی مجدد سیاست‌ها و برنامه‌های جمعیتی و بهداشتی در راستای دیدگاه‌های زنان و تحلیل جنسیتی می‌پردازد. این مرکز با شبکه‌ها و سازمان‌های محلی، ملی و بین‌المللی همکاری دارد. به‌علاوه سازمان مذکور زمینه تولید و استفاده از

1. The Asian-pacific Resource and Research Center for Women-Malaysia.

[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]

اطلاعات و تحلیل‌های جدید از سیاست‌ها، برنامه‌ها و سازمان‌های مربوطه به زنان را فراهم می‌کند. اهداف اساسی این مرکز عبارت است‌از:

۱. ارائه اطلاعات و منابعی که در جهت‌دهی برنامه‌ها، نیازهای زنان و سیاست‌های کاری آنان موثر باشد؛

۲. تولید و بکارگیری یافته‌های پژوهش‌ها و تحلیل‌های جدید درباره سیاست‌ها، برنامه‌ها و سازمان‌ها؛

۳. تبادل و اشاعه اطلاعات و یافته‌های حاصل از پژوهش‌ها از طریق شبکه جهانی و منطقه‌ای سازمان‌ها؛

٤. دستیابی به همه سازمان‌ها و اشخاصی که در منطقه آسیا- اقیانوسیه برای حل مسایل زنان و به‌ویژه سلامتی و حقوق آنان تلاش می‌کنند(arrow annual report, 2003:2).

از ظرفیت‌های موجود این سازمان برای توانمندسازی زنان به موارد زیر می‌توان اشاره کرد:

۱. مرکز سندآرایی کامپیوتری

این مرکز به همراه یک مجموعه تخصصی زنان و بهداشت برای ارائه خدمات بهتر به‌ویژه خدمات اطلاعاتی بنا شده است. جمع‌آوری و تبادل مطالب سمعی و بصری و مطالب پایگاه داده‌های کامپیوتری که برای تغییر سیاست‌ها و برنامه‌های مربوط به زنان مفید هستند، از جمله اقدامات تخصصی این مرکز است. مطالب چاپ شده یا چاپ نشده شامل مطالعات تحقیقاتی و اطلاعات فنی، برنامه‌های آموزشی، راهنماها و سیاست‌ها، ارزیابی و آمارگیری از برنامه‌ها است. همچنین این مرکز به‌طور ویژه اسناد و اطلاعات مربوط به بهداشت زنان را که توسط سایر سازمان‌ها تهیه شده، به‌صورت یکجا جمع‌آوری می‌کند.

۲. تولید نشریات

این سازمان بولتن‌های خبری، مجموعه بسته‌های اطلاعاتی، گزارش‌های تحقیقی و کتاب‌نامه‌های مشروح را برای دستیابی به اهداف خود در جهت‌دهی سیاست‌های بهداشتی و جمعیتی و توانمندسازی سازمان‌های غیردولتی زنان تولید می‌کند.

۳. اجرای طرح‌های پژوهشی

در این مرکز، پروهش‌هایی در حوزه مسایل زنان به‌ویژه سلامتی و حقوق آنها انجام

[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]

می‌شود. طرح تحقیقاتی «گوش سپردن به صدای زنان» و پژوهش درباره «تغییرات ایجاد شده در برنامه‌ها و سیاست‌های جمعیتی پس از کنفراس بین‌المللی توسعه در قاهره»، از جمله طرح‌های انجام شده در این مرکز است. همچنین این مرکز در انجام پژوهش سه ساله با همکاری هفت کشور از گروه بین‌المللی پژوهش درباره حقوق باروری زنان، مشارکت کرده است. این پژوهش، تفاوت‌ها و اشتراکات مفهوم حقوق باروری در میان زنان کم درآمد را بررسی می‌کند.

٤. خدمات اطلاع‌رسانی

در این مرکز، خدماتی مانند جستجوی اینترنتی، اطلاعات کتابشناسی، دستیابی به مقالات به‌صورت نسخه‌های چاپی و الکترونیکی ارائه می‌شود.

٥. ارزیابی برنامه‌ها و سیاست‌ها

در این نهاد، سیاست‌ها و برنامه‌های مربوط به بهداشت زنان و حقوق باروری آنها بازنگری و ارزیابی می‌شود و در نتیجه برنامه‌های موفق در سطح آسیا و اقیانوسیه برجسته‌سازی و معرفی می‌شود.(arrow annual report, 2016).

٥-٨. مرکز تحولات امور زنان(wcc)[1]

این مرکز یک سازمان داوطلبانه غیرانتفاعی است که به زنان و کودکانی که در شرایط بحرانی قرار دارند، صرف‌نظر از نژاد، مذهب و پیشینه آنها کمک می‌کند. همچنین این سازمان، مسئولیت برنامه‌های بهبود تساوی جنسیتی در جامعه مالزی را بر عهده دارد. مهم‌ترین اهداف این مرکز عبارت است‌از:

١. آگاهی‌بخشی به زنان درباره حقوق آنان در محل سکونت، کار و جامعه؛

٢. بالابردن آگاهی عموم مردم درباره موضوعاتی مانند خشونت علیه زنان، کودکان و حقوق آنان؛

٣. بهبود خدمات حقوقی و اجتماعی برای ارتقاء وضعیت زنان و کودکان؛

(Mohamad, Ng and beng Hui,2006: 171-172).

برخی از ظرفیت‌های این سازمان برای رسیدن به اهداف خود عبارت است‌از:

1. Women,s Center for Change

[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]

۱. حمایت عاطفی

حمایت از زنان و کودکانی که در موقعیت بحرانی قرار دارند؛ از جمله ایجاد سرپناه موقت برای آنان و کمک به زنان و کودکان آسیب‌دیده در دسترسی به خدمات پزشکی، رفاهی و پلیس؛

۲. ارائه مشاوره تلفنی و حضوری

مشاوره‌های حقوقی درباره حقوق زنان و کودکان نمونه‌ای از آن است.

۳. برگزاری کنفراس، سمینار، نمایشگاه و کارگاه‌های آموزشی

این مرکز، موضوعات مربوط به زنان و کودکان مانند وضعیت حقوقی، خشونت و بحران‌های آنها را در قالب کنفراس‌ها، سمینارها و نمایشگاه‌ها بررسی و بازتاب می‌دهد. برگزاری کارگاه‌های آموزشی در ایالات مختلف مالزی برای حساس کردن پرسنل پزشکی درباره مسایل جنسیتی و کسب مهارت‌های مشاوره با زنانی که مورد سوءاستفاده واقع شده‌اند؛ از جمله این برنامه‌هاست.

٤. ساماندهی طرح‌های امدادی

این طرح‌ها برای کمک به زنان و کودکان و آگاه‌سازی جامعه انجام می‌شود.

۵. ارائه خدمات آموزشی

آموزش، تولید و انتشار اطلاعات درباره مسایل مربوط به زنان و کودکان از ظرفیت‌های مهم این سازمان برای افزایش آگاهی و اطلاع‌رسانی است.

٦. همکاری و ارتباطات شبکه‌ای با سازمان‌ها

این سازمان برای دستیابی به نتیجه مطلوب و اهداف خود و همچنین تبادل اطلاعات و اقدامات انجام شده با سایر سازمان‌ها و نهادهای مرتبط با امور زنان از طریق شبکه‌های ارتباطی همکاری می‌کند. (Newslink & Annual Review: 2016)

۵-۱۰. انجمن وکلای زنان(AWL)[1]

این انجمن با هدف افزایش سواد حقوقی زنان، حقوق قانونی بازماندگان تجاوز، قانون املاک و کشت و زرع تاسیس شده است. این سازمان از پشتیبانی رسانه‌ها برای بالابردن سطح آگاهی عمومی و افزایش فشار بر سیاست‌گذاران نیز استفاده می‌کند.

1. Association of Women Lawyers

[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]

ارائه خدمات حقوقی به زنان، شرکت در برنامه‌های گروه‌های دیگر زنان، تلاش برای ارتقای حقوق و کرامت زنان، پیشبرد رهبری زنان، ترویج و افزایش مشارکت آنها در توسعه اجتماعی، کمک به ایجاد یک سیستم حقوقی که پاسخگو به نیازها و محافظ حقوق زنان باشد، ارائه یک شبکه حرفه‌ای و اجتماعی برای وکلای زن و فارغ‌التحصیلان حقوق در مالزی، برقراری ارتباط با گروه‌های وکلای زنان در امور ملی، منطقه‌ای و سطوح بین‌المللی از جمله ظرفیت‌های این انجمن است. همچنین این انجمن، مسئول ترویج حقوق، رفاه و توسعه حرفه‌ای وکلای زنان و قانون فارغ‌التحصیلان در مالزی، از بین بردن تبعیض و اطمینان از مشارکت کامل و برابر وکلای زنان و فارغ‌التحصیلان قانون در زمینه‌های حقوقی است. (Peterson,2014: 35).

۵-۱۱. موسسه آموزش حرفه‌ای زنان مالزی (YPVWM)[1]

این موسسه با هدف ارائه آموزش و مهارت‌های حرفه‌ای به زنان و جوانان به‌ویژه جوامع فقیر و به حاشیه رانده شده تاسیس شده است. ماموریت اصلی این موسسه، رسیدن به برتری در برطرف کردن نیازهای آموزشی زنان و جوانان از طریق همکاری با صنایع، موسسات دانشگاهی و جوامع است. این مرکز به‌عنوان یک سازمان غیرانتفاعی و قطب مهارت‌های کارآفرینی فنی و حرفه‌ای به بهره‌وری اقتصادی زنان و جوانان و توانمندسازی آنها کمک می‌کند و با به‌کارگیری آنها و آموزش مهارت‌ها، آنان را برای ساختن یک زندگی مناسب قادر می‌سازد. ارج نهادن به ارزش‌های بالقوه انسانی و ارائه فرصت‌ها برای هریک از اعضای این سازمان به‌منظور توسعه قابلیت‌های شخصی و حرفه‌ای خود، تعهد برای دستیابی به برتری در تمام جنبه‌های ارائه دانش و مهارت‌ها، قابل اعتماد و پاسخگو بودن در انجام وظایف و مسئولیت‌ها، احترام به حقوق و اعتقادات هریک از اعضای این سازمان و سایر ذی‌نفعان از ظرفیت‌ها و ویژگی‌های این موسسه است. (Mat Nor,2007: 74)

۵-۱۲. انجمن زنان کارآفرین شبکه بومی پوترا مالزی(Peniagawati)[2]

این انجمن برای حمایت از کرامت و توانمندسازی زنان کارآفرین بومی پوترا در سراسر

1. Yayasan Pendidikan & Vokasional Wanita Malaysia
2. Persatuan wanita Bumiputera dalam perniagaan& profesyen Malaysia

[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]

کشور به‌لحاظ کمی و کیفی فعالیت می‌کند. ماموریت این انجمن تلاش برای تحقق بخشیدن به پتانسیل‌های بومی زنان کارآفرین از طریق سازماندهی برنامه‌های آموزشی و دوره‌های مربیگری برای افزایش تعداد زنان کارآفرین و سرعت بخشیدن به اقتصاد کشور است. این مرکز برای رسیدن به اهداف خود راهبردهای زیر را دنبال می‌کند:

۱. معرفی زنان بومی پوترا در کسب و کار حرفه‌ای و کمک به کسب و کار اعضای انجمن؛

۲. همکاری با دولت فدرال، دولت‌های ایالتی و نهادهای عمومی برای موفقیت در سیاست اقتصادی نوین؛

۳. فراهم‌سازی زمینه آموزش دانش تخصصی به اعضاء برای راه‌اندازی کسب و کار تخصصی؛[1]

بنابر بررسی‌های انجام شده، سازمان‌های غیررسمی زنان مالزی اهدافی مانند ثبات سیاسی، آزادی بیان، حفاظت و ضمانت از حقوق انسانی زنان، حق بهره‌برداری از استعدادهایشان، برخورداری از دریافت‌های عادلانه، فراهم‌سازی فرصت حضور در حوزه‌های مختلف اجتماع را در قالب فعالیت‌هایی مانند اجرای طرح‌های پژوهشی، برگزاری نمایشگاه‌ها، سمینارها و کارگاه‌های آموزشی، خدمات مشاوره‌ای و حقوقی، تولید نشریات و... دنبال می‌کنند. در چارچوب این اهداف و فعالیت‌ها، زنان می‌توانند نقش خود را در جایگاه‌های مختلف اجتماعی بروز دهند. به بیان دیگر، فعالیت‌های این سازمان‌ها را با توجه به اهدافی که دارند می‌توان تسهیل‌کننده ورود زنان به توسعه همه جانبه کشور مالزی به شمار آورد؛ زیرا بنابر نظر محققان، توسعه پایدار منوط به روندی است که ظرفیت‌های مردم را برای ایجاد و مصرف ثروت به صورت ماندگار تقویت کند. همچنین نیازمند محیط اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی مناسبی است که افراد را برای مشارکت در روند توسعه و حفظ آن توانا سازد. زنان نیز در چارچوب‌های خاصی مانند آزادی بیان، عدالت اجتماعی، تضمین حقوق اساسی و انسانی، برخورداری از تأمین اجتماعی، فرصت بهره‌برداری از استعدادهایشان و.. می‌توانند نقش خود را در ارتقاء توسعه پایدار به انجام رسانند(Meena,2004:2). بنابراین، بین اهداف سازمان‌های غیررسمی زنان مالزی با چارچوب‌های توسعه پایدار همسویی و همخوانی وجود دارد. به بیان دیگر، فعالیت‌های این سازمان‌ها، زمینه‌ساز افزایش مشارکت زنان در عرصه‌های مختلف

1. . http://www.peniagawati.org.my5

[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]

و حضور فعال آنها در توسعه پایدار کشور است. از سوی دیگر، توسعه مالزی در ایجاد این سازمان‌ها، بی‌تاثیر نبوده است؛ بدین‌معنا که این سازمان‌ها معلول توسعه‌یافتگی مالزی هستند. با توجه به این ظرفیت‌ها و نقش مهم این سازمان‌ها در توسعه‌یافتگی مالزی، ج.ا. ایران می‌تواند از آنها برای اهداف بین‌المللی و ترویج ارزش‌های خود در مالزی بهره‌برداری کند. قبل از چگونگی این بهره‌برداری، مشخص شدن ارزش‌های فرهنگی ایران ضروری است.

۶. ارزش‌های فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

٦-١. مفهوم‌شناسی ارزش

ارزش اسم مصدر ارزیدن و به معنای قیمت، بها، ارز، ارج، قدر، برازندگی، شایستگی، زیبندگی، قابلیت، اعتبار یک سند یا متاع، و پولی که در سند نوشته شده، آمده است(لغت‌نامه دهخدا). در جامعه‌شناسی نیز ارزش به‌معنای معیارهای مشترک در جامعه برای ارزیابی مناسبات فرهنگی است. با توجه به این معناها، ارزش به‌معنای مطلوب بودن، مناسب بودن و خوب بودن است که نقطه مقابل آن بی‌ارزش به معنای نامطلوب بودن، نامناسب بودن و بد بودن است. بنابراین، ارزش امری ذهنی است و در ذهنیت افراد شکل می‌گیرد؛ یعنی افراد با توجه به آنچه در ذهن‌شان است، اموری را خوب و اموری را بد می‌شناسند. از نظر آنها، برخی امور ارزش و برخی دیگر بی‌ارزش است(قاسمی، ۱۳۹۳: ٤٨-٤٧). از این‌رو، در دانش جامعه‌شناسی، ارزش به معنای باورهایی است که افراد یا گروه‌های انسانی درباره آنچه مطلوب، مناسب، خوب یا بد است؛ دارند و اموری که برای اعضاء یک جامعه اهمیت دارند و آرمان مشترک افراد جامعه تلقی می‌شوند، ارزش نامیده می‌شود. ارزش‌ها به‌طور معمول از باورها، دانش، آداب و رسوم، عادت‌ها و هنجارهای موجود در یک جامعه نشأت می‌گیرند و با توجه به اینکه باورها، دانش، آداب و رسوم، عادت‌ها و هنجارهای موجود در جامعه‌ها با یکدیگر متفاوت است ما با ارزش‌های متفاوت روبرو هستیم و ارزش‌های مختلف نشان‌گر جنبه‌های اساسی تنوع‌ها در فرهنگ انسانی است(رفیع‌پور، ۱۳۷۸:-۲٦۹ ۲۷۲).

٦-٢. تعریف ارزش‌های فرهنگی

ارزش‌های فرهنگی، ارزش‌هایی هستند که ماهیت و ذات فرهنگی دارند و معرفی‌کننده

انجمن مطالعات جهان اسلام
Islamic World Studies Association
جمعية دراسات العالم الاسلامي
فصلنامه علمی -پژوهشی
پژوهشهای سیاسی جهان اسلام

[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]

ارزش‌های فرهنگی مطلوب در حوزه‌های فرهنگی هستند. در واقع ارزش‌های فرهنگی، مطلوب و نامطلوب فرهنگی را برای ما تعریف و مشخص می‌کنند و امور فرهنگی که برای ما اهمیت دارند و به‌عنوان آرمان مشترک، آرزوی تحقق آنها را داریم، نشان می‌دهند(رفیع‌پور، ۱۳۷۷: ۲۹۵-۲۹٤).

٦-۳. ارزش‌های فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

با توجه به تاریخ، فرهنگ و تمدن ریشه‌دار ایران، ارزش‌های فرهنگی آن نیز بسیار متنوع و متعددند؛ برخی از این ارزش‌ها بسیار با سابقه و قدیمی‌اند و از تاریخ باستان تاکنون جزئی از فرهنگ ایرانی به شمار می‌آیند. برخی از ارزش‌ها پس از ورود اسلام به ایران و پذیرفته شدن آن از سوی مردم ایران ایجاد شدند. برخی نیز به دوره‌های جدید متعلق‌اند و تحت تاثیر فرایند نوسازی کشور ایجاد شده‌اند. براین اساس، پژوهشگران با مرور پژوهش‌های مربوط به ارزش‌های فرهنگی، از دوگانگی ارزشی در ایران سخن به میان آورده و ارزش‌های فرهنگی را به دو دسته سنتی و مدرن تقسیم کرده‌اند. آنها اصلی‌ترین ارزش‌های سنتی را ارزش‌هایی مانند ارزش‌های دینی، خانوادگی، ارشدیت، و جمع‌گرایی می‌دانند و مهم‌ترین ارزش‌های مدرن را تنوع‌طلبی، لذت‌طلبی، استقلال، جاه‌طلبی، فردگرایی و کسب تجربه‌ی جدید معرفی کرده‌اند(آزادارمکی، ونوس و کرمی، ۱۳۹۰ : ۳۰).

با توجه به تنوع و تعدد ارزش‌های فرهنگی در جامعه ایران، بررسی و فهرست کردن همه آنها در یک پژوهش امکان‌پذیر نیست. ضمن آنکه با توجه به دوگانگی مطرح شده و با توجه به دیدگاه‌های متفاوت افراد، ممکن است درباره اینکه یک ارزش، ارزش فرهنگی به‌شمار آید یا نیاید، اختلاف‌نظر باشد. برای نمونه، ممکن است از نظر برخی افراد و گروه‌های اجتماعی، همچنان ارزش‌های سنتی، ارزشمند باشد، اما برخی افراد به ارزش‌های مدرن توجه داشته باشند. براین اساس، اگرچه بین افراد جامعه درباره بخش عمده ارزش‌های فرهنگی توافق وجود دارد، اما با توجه به دوگانگی‌های موجود و اختلاف‌نظرها، درباره اینکه کدام ارزش فرهنگی در جمهوری اسلامی ایران باید محور قرار گیرد و برای ترویج آن اقدام شود، ممکن است اختلاف‌نظر وجود داشته باشد. در این‌باره دست‌یابی به توافق و پیدا کردن مبنایی مشترک و واحد برای پژوهش دشوار است. از این‌رو، برای پیدا کردن مبنایی

فصلنامه علمی -پژوهشی پژوهشهای سیاسی جهان اسلام

سال هشتم، شماره اول، بهار ۱۳۹۷
[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]

واحد برای معرفی ارزش‌های فرهنگی جمهوری اسلامی در این پژوهش، قانون اساسی مبنا قرار داده شده و ارزش‌های فرهنگی مطرح شده در قانون اساسی به‌عنوان ارزش‌های فرهنگی جمهوری اسلامی معرفی می‌شود؛ زیرا قانون اساسی میثاق ملی به‌شمار می‌آید و مورد قبول همگان است و به‌عنوان سندی بالادستی مبنای قانون‌گذاری و عمل در جمهوری اسلامی است. بنابراین، به‌رغم اختلاف‌نظرها درباره ارزش‌های فرهنگی از آنجا که این قانون مبنای عمل و سیاست‌گذاری است، در این بخش از پژوهش تلاش می‌شود تا ارزش‌های فرهنگی مندرج در قانون اساسی به‌عنوان ارزش‌های فرهنگی جمهوری اسلامی معرفی شوند. همچنین از تحلیل، بررسی و دسته‌بندی ارزش‌های مندرج در قانون اساسی به‌منظور پرهیز از ارزش‌گذاری بر هریک از ارزش‌ها، خودداری می‌شود و فقط مهم‌ترین ارزش‌های فرهنگی مندرج در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران نام برده می‌شود. اعتقاد به خدای یگانه(اصل۲)، ایمان به وحی و رسالت پیامبران(اصل۲)، باور به آخرت و دنیای پس از مرگ(اصل۲)، اعتقاد به حق و عدل(اصل۱)، احیای حقوق عامه و گسترش عدل و آزادی‌های مشروع، دعوت به خیر و رشد فضایل اخلاقی و مبارزه با فساد(اصل ۳و ۸)، بالا بردن سطح سواد، آگاهی و دانش در جامعه(اصل ۳و۳۰)، طرد کامل استعمار و جلوگیری از نفوذ اجانب(اصل۳)، محو استبداد و تامین آزادی‌های قانونی(اصل ۹)، مشارکت مردم در اداره جامعه و تعیین سرنوشت خود(اصل، ۳، ٦ و ٥٦)، خودکفایی در علم و فناوری(اصل ۳)، برابری افراد، رفع تبعیض و تامین حقوق همه افراد جامعه (اصل۳)، برادری و تعاون؛ در اصل ۳ تحکیم برادری نه تنها بین مردم جامعه بلکه بین مردم ایران با سایر کشورها نیز مورد تاکید قرار گرفته است. شورا و مشورت کردن(اصل۷)، خانواده و تحکیم آن(اصل ۱۰)، احترام به عقاید مذهبی(اصل۱۲)، احترام به حقوق زن(اصل ۲۰ و ۲۱)، پاکی و برائت افراد و ضرورت احترام به افراد(اصل ۲۲، ۳۷ و ۳۹)، آزادی عقیده و منع تفتیش عقاید(۲۳، ٢٤ و ۲۵). حفظ محیط زیست(اصل ۵۰)، حمایت از محرومین و مستضعفین(اصل ١٥٤)؛ از جمله مهم‌ترین ارزش‌های فرهنگی مطرح شده در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران است؛ این ارزش‌ها، بیانگر گستردگی و توجه به ارزش‌های فرهنگی متنوع است. همچنین تاکید بر آنها در قانون اساسی، ماهیت فرهنگی انقلاب و نظام جمهوری اسلامی ایران را مطرح می‌کند. علاوه براینها، نشان‌دهنده ابعاد غیرمادی و معنوی نظام جمهوری اسلامی است؛ ابعادی که این نظام

انجمن مطالعات جهان اسلام
Islamic World Studies Association
جمعیة دراسات العالم الاسلامی
فصلنامه علمی -پژوهشی
پژوهشهای سیاسی جهان اسلام

[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]

را از نظام‌های سیاسی موجود در جهان متفاوت می‌کند. با توجه به ماهیت فرهنگی انقلاب و ابعاد غیرمادی و معنوی نظام جمهوری اسلامی، ارزش‌هایی که در این قانون مطرح و عمل کردن براساس آنها مورد تاکید قرار گرفته، جنبه‌های عام و انسانی نیز دارند. بنابراین مورد توافق تمامی ملت‌هاست و با فطرت‌های پاک انسان‌ها در سراسر جهان و با هر دین و مذهبی سازگاری دارند؛ این ویژگی موجب شده تا ارزش‌هایی که در قانون اساسی جمهوری اسلامی آمده رنگ و بوی خاص‌گرایانه و ملی‌گرایانه نداشته باشند و ابعاد جهانی بیابند و به‌عنوان آرمان ملت‌های مختلف شناخته شوند. این امر زمینه پذیرش ارزش‌های فرهنگی مورد تاکید جمهوری اسلامی ایران را از سوی ملت‌های دیگر فراهم آورده، ترویج آنها را آسان می‌کند(قاسمی، ۱۳۹۳: ۵۹-۵۸).

۷. نهادهای غیررسمی زنان مالزی و ترویج ارزش‌های فرهنگی ایران

سازمان‌های غیررسمی زنان مالزی با توجه به کارکردهای آنها در حوزه‌های گوناگون زیست‌محیطی، علمی، فرهنگی، حقوقی، بشردوستانه، خانواده و... تاثیر بسزایی در ترویج ارزش‌های فرهنگی جمهوری اسلامی می‌توانند داشته باشند؛ بدین‌صورت که بسیاری از این ارزش‌های فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مانند محو استبداد و تامین آزادی‌های قانونی، مشارکت مردم در اداره جامعه و تعیین سرنوشت خود، خودکفایی در علم و فناوری، برابری افراد، رفع تبعیض و تامین حقوق همه افراد جامعه، خانواده و تحکیم آن، احترام به عقاید مذهبی، احترام به حقوق زن، پاکی و برائت افراد و ضرورت احترام به افراد، آزادی عقیده و منع تفتیش عقاید، حفظ محیط زیست، حمایت از محرومین و مستضعفین، بالابردن سطح سواد، آگاهی و دانش در جامعه با هدف‌ها و برنامه‌هایی که نهادهای مردمی و غیررسمی زنان مالزی دنبال می‌کنند، همسو است. بنابراین می‌توان با توجه به حوزه فعالیت سازمان‌های مردم‌نهاد، ارزش‌های جمهوری اسلامی را دسته‌بندی کرد و بر اساس این دسته‌بندی، ارزش‌های قابل ترویج از طریق این سازمان‌ها را مشخص کرد. با مبنا قرار دادن ارزش‌های مشترک بین دو کشور، سایر ارزش‌های فرهنگی ایران را نیز می‌توان ترویج کرد. با توجه به فعالیت‌های سازمان‌های مردم‌نهاد زنان مالزی، ارزش‌های همسو را می‌توان به چهار بخش دسته‌بندی کرد:

[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]

۱. ارزش‌های اعتقادی و دینی مشترک

اعتقاد به خدای یگانه، ایمان به رسالت پیامبران، باور به دنیای پس از مرگ، اعتقاد به حق و عدل، دعوت به خیر و رشد فضایل اخلاقی و مبارزه با فساد از جمله ارزش‌های فرهنگی تصریح شده در قانون اساسی جمهوری اسلامی است. برخی از نهادهای مردم‌نهاد زنان مالزی نیز مانند «سازمان خواهران در اسلام» در راستای ترویج ارزش‌های دینی و ارتقاء حقوق زنان مسلمان در چارچوب قوانین اسلام تلاش می‌کنند. علاوه براین، مالزی، کشوری مسلمان است و در باورهای دینی با ایران هم‌عقیده‌اند. بنابران می‌توان باورهای دینی مشترک را از طریق سازمان‌هایی مانند سازمان «خواهران در اسلام» ترویج کرد و برای ایجاد وحدت و ترویج سایر ارزش‌های فرهنگی کشور نیز برنامه‌ریزی کرد.

۲. ارزش‌های فرهنگی و آموزشی

سازمان‌های «موسسه آموزش حرفه‌ای زنان مالزی»، «انجمن زنان کارآفرین شبکه بومی پوترا مالزی»، «مرکز پژوهش و منابع آسیا- اقیانوسیه در امور زنان»و «سازمان همکاری برای پیشرفت زنان» در راستای برطرف کردن نیازهای آموزشی، توانمندسازی و مهارت‌های حرفه‌ای زنان و جوانان از طریق همکاری با صنایع و موسسات دانشگاهی فعالیت می‌کنند. از ظرفیت‌های این سازمان می‌توان برای دستیابی به اهداف فرهنگی کشور و ترویج ارزش‌های عام و مشترک به‌ویژه ارزش‌های فرهنگی و آموزشی همسو با فعالیت‌های آنان مانند بالابردن سطح سواد و دانش، خودکفایی در علم و فناوری، حفظ محیط زیست، آزادی عقیده و منع تفتیش عقاید، برادری و تعاون، شورا و مشورت کردن، احترام به عقاید مذهبی، پاکی و برائت افراد و ضرورت احترام به افراد، حمایت از محرومان و مستضعفان و... بهره‌برداری کرد.

۳. ارزش‌های مربوط به زنان و خانواده

با توجه به اینکه عمده سازمان‌های مردم‌نهاد زنان مالزی در راستای مسایل زنان و خانواده فعالیت می‌کنند می‌توان ارزش‌های مختص به زنان و خانواده مانند خانواده و تحکیم آن، پاسداری از قداست خانواده، احترام به حقوق زنان، توجه به منزلت زنان و حفظ کرامت آنها، ایجاد زمینه مساعد برای رشد شخصیت زنان و احیای حقوق مادی و معنوی آنان و.. را از طریق همه این سازمان‌ها به‌ویژه «سازمان کمک‌رسانی به زنان»، «انجمن فعالیت‌های زنان»، «فدراسیون انجمن‌های تنظیم خانواده مالزی» و «سازمان همکاری برای پیشرفت زنان» ترویج کرد.

انجمن مطالعات جهان اسلام
Islamic World Studies Association
جمعية دراسات العالم الاسلامي
فصلنامه علمی -پژوهشی
پژوهشهای سیاسی جهان اسلام

[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]

٤. ارزش‌های حقوقی و سیاسی

بنابر حوزه فعالیت «طرح کاندیداتوری زنان»، «مرکز تحولات امور زنان» و همکاری «مرکز پژوهش و منابع آسیا- اقیانوسه در امور زنان» با شبکه‌ها و سازمان‌های محلی، ملی و بین‌المللی، می‌توان ارزش‌های حقوقی و سیاسی مانند طرد کامل استعمار و جلوگیری از نفوذ اجانب، محو استبداد و تامین آزادی‌های قانونی، مشارکت مردم در اداره جامعه و تعیین سرنوشت خود، رفع تبعیض و تامین حقوق همه افراد جامعه، شناساندن چهره درست خود، روابط صلح‌مدارانه و مسالمت‌آمیز و.. را از طریق این سازمان‌ها پیش برد.

۸. راهکارها

برخی از راهبردهایی که استفاده از ظرفیت‌های نهادهای مردم‌نهاد زنان مالزی را برای ترویج ارزش‌های فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در مالزی ممکن می‌سازد، عبارت‌است‌از:

۱. تمرکز و برنامه‌ریزی بر فعالیت عمده و اصلی این نهادها

چنانچه بررسی شد عمده فعالیت نهادهای غیررسمی زنان مالزی در راستای دفاع از حقوق زنان است. هرچند ممکن است برخی از این سازمان‌ها، اهداف فمنیستی را دنبال یا ارزش‌های غربی را تبلیغ کنند اما می‌توان از ظرفیت این مراکز که تعدادی از زنان این کشور را به‌عنوان بخشی از افکار عمومی جامعه به سمت خود جذب کرده‌اند برای رسیدن به اهداف خود به‌کار گرفت؛ بدین‌صورت‌که شاید در مرحله اول، برقراری ارتباط با یک سازمان با اهداف و برنامه‌های مشخص راحت‌تر باشد تا اینکه بخواهیم با تک تک افراد یک جامعه ارتباط برقرارکنیم و کار فرهنگی انجام دهیم. بنابراین می‌توان در قالب ارتباطات فرهنگی و با برگزاری هفته‌های دوستی یا کارگاه‌های آموزشی و سمینارهایی در راستای حقوق زنان، مدیران و نمایندگانی از این سازمان‌ها را دعوت و با ارائه مطالب دقیق و درست اسلامی از وضعیت حقوقی زنان، به اصلاح بینش آنان کمک کرد و آنها را برای انتقال مطالب بین اعضای نهادها و سایر افکار عمومی جامعه هدایت نمود. اقداماتی از این قبیل می‌تواند در دستیابی به اهدافی مانند شناساندن فرهنگ، ارزش‌ها و آرمان‌های برآمده از هویت ملی و انقلاب اسلامی به مردم جهان به‌ویژه کشورهای اسلامی تاثیرگذار باشد. علاوه بر این، تعداد سازمان‌های غیررسمی در مالزی زیاد است که با برنامه‌ریزی هدفمند و اصولی و از طریق رایزنی‌های

فصلنامه علمی -پژوهشی
پژوهشهای سیاسی جهان اسلام

[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]

فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در این کشورها می‌توان آنها را شناسایی و برای جذب آنها اقدام کرد. به‌ویژه اینکه، دولتمردان مالزی به سبب اسلامی بودن کشور، نگران ترویج فرهنگ و ارزش‌های غربی در کشورشان هستند. بنابراین می‌توان نظر دولت‌ها را برای حمایت و ترویج بیشتر سازمان‌های زنان با رویکرد اسلامی جلب کرد.

شکل‌دهی جنبش‌های حقوقی و توجه به اندیشه‌های استبدادستیزی، از دیگر فعالیت‌های اصلی اغلب سازمان‌های غیررسمی زنان مالزی است؛ از این ظرفیت‌ها نیز می‌توان برای تبیین و ترویج اندیشه‌های رهایی‌بخش، طرد کامل استعمار و محو استبداد و تامین آزادی‌های قانونی که جزو ارزش‌های فرهنگی جمهوری اسلامی است، استفاده کرد.

۲. تلاش برای معرفی ابعاد مثبت و اصلاح نگرش‌ها

در مواجهه با سازمان‌های غیردولتی سه دیدگاه وجود دارد: ۱. دیدگاهی که این سازمان‌ها را یک سره تهدید می‌شناسد. ۲. دیدگاهی که این سازمان‌ها را یک سره فرصت معرفی می‌کند. ۳. وجود سازمان‌های غیردولتی و یا حتی هریک از سازمان‌ها را یک سره تهدید یا فرصت تلقی نمی‌کند بلکه فعالیت‌های آنان را به‌صورت توأمان هم دارای آثار مثبت و منفی و هم فرصت و تهدید می‌شناسد(قاسمی، ۱۳۹۳: ٦٨).

نسبت به سازمان‌های غیررسمی زنان مالزی نیز این سه دیدگاه قابل تصور است؛ به‌ویژه اینکه برخی از این سازمان‌های غیررسمی، اهداف فمنیستی را دنبال یا ارزش‌های غربی را تبلیغ می‌کنند. بنابراین، با اهداف و ارزش‌های جمهوری اسلامی به‌طور کامل و همه جانبه سازگار نیستند. اما برای بهره‌برداری از نکات مثبت و فرصت‌های آنان، باید دیدگاه سوم را بپذیریم مبنی براینکه همه فعالیت‌های آنان یکسره منفی و تهدید نیست بلکه از ظرفیت‌هایشان می‌توان برای ترویج ارزش‌های فرهنگی کشور استفاده کرد. حتی با معرفی ابعاد مثبت این سازمان‌ها می‌توان تبلیغات نادرست دشمن نسبت به جمهوری اسلامی و نگاه‌های منفی را نیز اصلاح کرد.

۳. استفاده از ویژگی‌های بنیادین و ساختاری نهادهای غیررسمی

سازمان‌های مردم‌نهاد از جمله سازمان‌های غیررسمی زنان مالزی دارای ویژگی‌هایی مانند ساختار مردمی، دسترسی آسان، نداشتن قید و بندهای معمول سازمان‌های دولتی هستند؛ بنابراین به‌طور مستقیم با مسایل و موضوعات جامعه ارتباط برقرار می‌کنند و در نتیجه

[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]

کارایی‌ها و اعتمادشان بین گروه‌های مخاطب افزایش می‌یابد. بنابراین، با چنین ویژگی‌هایی آسان‌تر می‌توان با این سازمان‌ها ارتباط برقرار کرد و زمینه ترویج ارزش‌های فرهنگی را فراهم کرد.

٤. افزایش اعتمادسازی

قبل از هرگونه ارتباط و تعاملی، اعتمادسازی ضروری است؛ برای دستیابی به این مهم می‌توان از جریان‌های اسلامی و انسانی سازمان‌های مردم‌نهاد زنان مالزی حمایت کرد. همچنین با ارسال آثار درباره حقوق و تکالیف زنان برمبنای اصول اسلامی، می‌توان اطلاعات دقیق، جامع و مستند در اختیار آنها گذاشت و به سمت ارزش‌های فرهنگی جمهوری اسلامی جذب کرد. زمینه‌سازی برای تبیین نگاه تناسب‌گرایانه و عدالت‌گرایانه اسلام و همچنین رهبر معظم انقلاب به زن از طریق تشکل‌های غیررسمی زنان مالزی می‌تواند به شناساندن چهره واقعی کشورمان و افزایش اعتمادسازی و در نتیجه برقراری ارتباطات فرهنگی بیشتر کمک کند.

۵. هم‌اندیشی و راهبرد نویسی

از طریق اجرای برنامه‌های مشترک با تشکل‌های غیررسمی زنان مالزی؛ مانند برگزاری کارگاه‌ها و کمپین‌های آموزشی و زمینه‌سازی برای ارتباطات شبکه‌ای و تبادل اطلاعات کتابخانه‌ای بین مرکز تحقیقات زنان و خانواده در جمهوری اسلامی ایران و سازمان‌های تحقیقاتی زنان در مالزی، می‌توان برای به‌دست آوردن تصویر درست و روشن از وضعیت حقوقی و اجتماعی زنان در سطح جهان اسلام و جلوگیری از چالش‌ها، فقر، بی‌سوادی، قتل، آزارهای جنسی و خشونت علیه آنان، هم‌اندیشی و راهبرد نویسی صورت گیرد.

[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]

نتیجه‌گیری

برمبنای نظریه سازه‌انگاری، عوامل فرهنگی و ارزشی به‌عنوان بخش مهمی از تعاملات میان کنشگران از یکسو می‌تواند با ایجاد هویت‌ها و نقش‌های غیرخصمانه و دوستانه منجر به صلح و گسترش همکاری‌ها بین کنشگران در عرصه بین‌الملل شود. با توجه به ظرفیت‌های فرهنگی و ارزشی سازمان‌های مردم‌نهاد زنان مالزی، می‌توان ارزش‌های جمهوری اسلامی ایران را که همسو با حوزه فعالیت این سازمان‌هاست، در مالزی ترویج کرد؛ از جمله این ارزش‌ها می‌توان به محو استبداد و تامین آزادی‌های قانونی، مشارکت مردم در اداره جامعه و تعیین سرنوشت خود، خودکفایی در علم و فناوری، برابری افراد، رفع تبعیض و تامین حقوق همه افراد جامعه، توجه به خانواده و تحکیم آن، احترام به عقاید مذهبی، احترام به حقوق زنان، ضرورت احترام به افراد، آزادی عقیده و منع تفتیش عقاید، حفظ محیط زیست، حمایت از محرومین و مستضعفین، بالابردن سطح سواد، آگاهی و دانش در جامعه اشاره کرد. ترویج این ارزش‌ها به شکل‌دهی هویت مشترک و تقویت آن کمک می‌کند. سپس ذهنیت مشترکی نسبت به مسایل اجتماعی ایجاد می‌شود که بر نوع نگرش بر آنها تاثیرگذار خواهد بود و در نتیجه سبب شکل‌دهی نگرش‌های مشابه و مشترک می‌شود. به‌تبع آن کنش‌ها و رفتاری هماهنگ و همسو نیز جریان پیدا می‌کند. با نگرش‌ها و کنش‌های همسو، تعاملات افزایش پیدا می‌کند و نقش‌های خصمانه به دوستانه و گسترش همکاری‌ها منجر می‌شود. با مبنا قرار دادن ارزش‌های مشترک بین دو کشور و گسترش همکاری‌ها، سایر ارزش‌های فرهنگی ایران را نیز می‌توان ترویج کرد. بنابراین، با تمرکز بر ارزش‌ها و باورهای همسو، دسته‌بندی نهادها و ترویج ارزش‌های متناسب با محور فعالیت‌های آنها، معرفی ابعاد مثبت و اصلاح نگرش‌ها نسبت به این نهادهای مردم‌نهاد، تمرکز و برنامه‌ریزی بر فعالیت‌های عمده و اصلی این نهادها؛ مانند (دفاع از حقوق زنان، استبدادستیزی، تامین آزادی‌های قانونی، عدالت اجتماعی) و استفاده از ویژگی‌های بنیادین این نهادهای غیررسمی؛ مانند (مردمی بودن، ارتباط‌گیری آسان و نداشتن قید و بندهای معمول سازمان‌های دولتی) می‌توان برای همگرایی و ارتباط بیشتر با زنان مالزی استفاده و ارزش‌های فرهنگی کشور را ترویج کرد تا منافع ملی کشور در سطح منطقه نیز تامین شود. با اعتمادسازی در این کشور، می‌توان آن را به سایر کشورهای حوزه جنوب شرق آسیا، نیز تسری داد؛ زیرا حوزه جنوب شرق آسیا،

انجمن مطالعات جهان اسلام
Islamic World Studies Association
جمعیة دراسات العالم الاسلامی
فصلنامه علمی -پژوهشی
پژوهشهای سیاسی جهان اسلام

[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]

حوزه‌ای است که صرفنظر از بحث تشابه فرهنگی و نظام‌های سیاسی در حوزه اقتصادی نیز مکمل یکدیگر هستند و نیازهای یکدیگر را برآورده می‌سازند. مالزی نیز از کشورهای مهم و با نفوذ این منطقه از آسیاست که توجه به آن، راهبرد کلیدی برای ترویج ارزش‌های فرهنگی ایران در منطقه به‌شمار می‌آید.

[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]

کتاب‌نامه

الف. فارسی

۱. آجرلو، اسماعیل و منصوریان، مصطفی(۱۳۹٤)، *فرآیند حقوقی تأسیس سازمان‌های مردم‌نهاد و فعالیت آن در عرصه بین‌الملل، سازمان بسیج حقوق‌دانان.*

۲. آزادارمکی، تقی، ونوس، داور و کرمی، مسعود(۱۳۹۰). «فراتحلیل ارزش‌های فرهنگی در ایران، *پژوهشنامه جامعه‌شناسی جوانان*»، دوره۱، شماره۱،صص ۱۳-۳٦.

۳. آشنا، حسام‌الدین.(۱۳۸۳).«فرهنگ، ارتباطات و سیاست خارجی، ارائه مدلی برای دیپلماسی عمومی». *دین و ارتباطات*، شماره ۲۱، تهران، صص ۲۲۷-۲٦۳.

٤. پوراحمدی، حسین و موسوی‌نیا، محمدرضا(۱۳۸۵)،«سیاست خارجی آمریکا در خاورمیانه پس از ۱۱ سپتامبر از منظر رئالیسم، لیبرالیسم و سازه‌انگاری»، *پژوهش حقوق و سیاست*، دوره ۸، شماره ۲۰، صص ۲۳-۵۳.

۵. پیشگاهی‌فرد، زهرا،(۱۳۸٤)، *جغرافیای مجامع زنان در جهان اسلام*، تهران: شورای فرهنگی اجتماعی زنان.

حاج‌علی‌محمدی، زینب(۱۳۹٤)، «مصاحبه درباره ظرفیت‌های فرهنگی زنان مالزی» توسط نگارنده در تاریخ ۲۱/۵/۹٤ (به سبب هشت سال حضور مصاحبه شونده در مالزی).

٦. رضایی، علی‌اکبر و زهره‌ای، محمدعلی.(۱۳۹۰). *دیپلماسی فرهنگی(نقش فرهنگ در سیاست خارجی و ارائه مدل راهبردی)*، تهران: جامعه‌شناسان

۷. رفیع‌پور، فرامرز،(۱۳۷۷)، *آناتومی جامعه یا سنته‌الله: مقدمه‌ای بر جامعه‌شناسی کاربردی*. چاپ اول، تهران: شرکت سهامی انتشار.

۸. رفیع، حسین و قربی، سیدمحمدجواد،(۱۳۸۹)، «کالبدشکافی قدرت نرم و ابزارهای کاربردی آن»، *فصلنامه مطالعات بسیج*، سال۱۳، شماره ٤۷،صص ۱۱۷-۱۳۸.

۹. سلیمی، حسین(۱۳۸۸)، «رویکرد سازه‌انگارانه به زمینه‌های اجتماعی روابط ایران و آمریکا»، *پژوهشنامه علوم سیاسی*، دوره چهارم، شماره۱٤، صص ۹۳-۱۱۷.

۱۰. شایان‌مهر، علیرضا،(۱۳۷۷). *دایره‌المعارف تطبیقی علوم اجتماعی*. کتاب اول، تهران: انتشارات کیهان.

۱۱.شفیعی، نوذر و زمانیان، روح‌الله(۱۳۹۰)،«مفهوم سیاست خارجی از دیدگاه نظریه‌ها(واقعگرایی، لیبرالیسم و سازه‌انگاری)، *اطلاعات سیاسی و اقتصادی*، شماره ۲۸۵، صص ۱۱٤-۱۲۹.

۱۲. شفیعی، نوذر و فاطمه رضایی،(۱۳۹۱)،«نقد و ارزیابی نظریه سازه‌انگاری»، *مجله علمی تخصصی پژوهش‌های سیاسی*، سال اول، شماره٤، صص ٦۳-۸۵.

۱۳. عبداله‌خانی، علی،(۱۳۸۳)، *نظریه‌های امنیت(مقدمه‌ای بر طرح‌ریزی دکترین امنیت ملی)*، تهران: موسسه فرهنگی مطالعات و تحقیقات بین المللی ابرار معاصر.

۱٤. فلاح‌زاده، محمدهادی(۱۳۸۳). *آشنایی با کشورهای اسلامی(۲)مالزی*، تهران: مؤسسه فرهنگی

انجمن مطالعات جهان اسلام
Islamic World Studies Association
جمعیة دراسات العالم الاسلامی
فصلنامه علمی -پژوهشی
پژوهشهای سیاسی جهان اسلام

[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]

مطالعات و تحقیقات بین‌المللی ابرار معاصر، چاپ اول.
۱۵. قاسمی، حاکم،(۱۳۹۳)، *سازمان‌های فرهنگی غیردولتی بین‌المللی و ترویج ارزش‌های فرهنگی جمهوری اسلامی ایران*، چاپ اول، تهران، پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات.
۱۶.کرمی، جهانگیر،(۱۳۸۳)، «سیاست خارجی از منظر تکوین‌گرایی اجتماعی»، *فصلنامه راهبرد*، شماره ۳۱.
۱۷.کولایی، الهه و حافظیان، محمدحسین (۱۳۸۵).«نقش زنان در توسعه کشورهای اسلامی».*پژوهش زنان*، دوره ٤، شماره ۱و۲، صص : ٦۰-۳۳.
۱۸.مشیرزاده، حمیرا و حیدرعلی مسعودی(۱۳۸۸)، «هویت‌ها و حوزه‌های مفهومی روابط بین الملل»، *فصلنامه سیاست*، دوره ۳۹، شماره ٤، صص ۲۵۱-۲٦۹.
۱۹. مشیرزاده، حمیرا،(۱۳۸٤)، *تحول در نظریه های روابط بین‌الملل*، تهران: سمت.
۲۰. هادیان، ناصر و احدی افسانه.(۱۳۸۸).«جایگاه مفهومی دیپلماسی عمومی». تهران: *فصلنامه روابط بین‌المللی روابط خارجی*، سال اول شماره ۳، صص۸۵-۱۱۸.
۲۱. هوپف، تد،(۱۳۸٦)، *نوید مکتب برسازی برای نظریه روابط بین‌الملل، دراندرو لینکلیتر، نوواقعگرایی، نظریه انتقادی و مکتب برسازی*، ترجمه علیرضا طیب، تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی.

ب. انگلیسی

22.Abdullah, Rashidah,(1993)"*Changing population policies and women's lives in Malaysia*", Reproductive Health Matters, 1:1, 67-77.

23.Alamgir, Aurangzaib(2014), "*Islam and Women's Rights: Discourses in Malaysia*", Procedia - Social and Behavioral Sciences 114, 872 – 876.

24. Arrow Annual Report(2016), "About Arrow", available in web and PDF formats, http :// arrow.org.my/ annual-reports/.

25. Arrow Annual Report(2003), available in web and PDF formats, http:// arrow.org.my/ annual-reports/.

26.Awam Annual Report(2012-2016), available in web and PDF formats, https: //www. awam.org. my/communications/publications/23.

27.Gurkan, Senem(2018), "The Junction Point Of islam And Feminism: Sis(Sisters In Islam), An Islamic Feminist Organization", Zfwt Vol. 10 No. 1. 273-289.

28."Human Development Index"(2013), available in web http://hdr.undp.org/en/ statistics/ hdi.

29.Hochel, Sandra(2013) "*To Veil or Not to Veil: Voices of Malaysian Muslim Women*", Intercultural Communication Studies XXII: 2

[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]

30.Wan Muhammad, Ramizah(2015) "*Women And Shari'Ah Court: A study Of Malaysia And Indonesia*", International Journal of Cross-Cultural Studies Vol. 1 No. 2.

31.Mhd Khalili, Noor Masayu and Esa, Sabariah and Miskiman, Nadia(2012),"*A demographic transition in Malaysia: the changing roles of women*", Statistics Malaysia - Journal of the Department of Statistics, Malaysia ,Volume 1, 2012, Pages 21 to 39.

32.Meena, Ruth,(2004) "*Women and Sustainable Developmen*" available in web http:// www. unsystem .org, 2004/12/23.

33.Meredith, Weiss and Saliha, Hassan, (2003),Social Movements in Malaysia: From Moral Communities to NGOs, London : Routledge Curzon.

34.Mohamad,Maznah, Cecilia Ng, tan beng Hui,(2006), Feminism and the Women's Movement in Malaysia: An Unsung (R)evolution, Routledge; 1 edition.

35.Newslink & Annual Review: (2016), available in http://wccpenang.org/wp-content/ uploads/ 2017/08/Ar_2016-Low-Res.pdf

36.Peterson,Tashia(2014), "*Baseline Study on the Working Conditions of Male and Female Lawyers in Kuala Lumpur and Selangor: A Summary Report*" available in web and PDF formats http://www.awlmalaysia .org/sites/ default /files/ ressources/ AWL%20 summary%20 report. baseline%20 study%20 on%20 the %20 working %20 conditions %20 of %20 male %20 and %20 female %20 lawyers %20 in %20 kl %20 and %20 selangor.26june14.pdf.

37.Sisters In Islam Annual Review (2006), available in http:// sista1 .sistersinislam. org.my/ publications/annual-review?d=1&f=Annual_Review_2006_.pdf.pdf.

38.Sisters In Islam Annual Review (2007), available in http: // sista1 .sistersinislam .org .my /publications/annual-review?d=1&f=Annual_Review_2007.pdf.pdf

39.Women's Aid Organisation Annual Report,(2016),available in Website: http: // www. wao.org .my/WAO+Annual+Reports_20_6_1.htm"

40. http://www.peniagawati.org.my5.

DOI: ۱۰.۲۱۸۵۹/priw-۰۸۰۱۰۴

به این مقاله این‌گونه استناد کنید:

صالحی، صغری؛ قاسمی، حاکم (۱۳۹۷)، «سازمان‌های غیررسمی زنان مالزی و ترویج ارزش‌های فرهنگی ایران» *فصلنامهٔ پژوهشهای سیاسی جهان اسلام*، س۸، ش۱، بهار ۹۷، صص ۱۲۳-۸۹

[Downloaded from priw.ir on 2026-11-09]